

حمد حقوق بحق پیشتر محفوظ ہیں

ایم ایم ایم بکھوہ نزد ریلو پھانٹ ناروہل روڈ
مرید کی محلہ رحمان پورہ
شاعر اسلام کابلند پایہ پنجابی مجموعہ کلام

www.KitaboSunnat.com

گلشنِ مصمّم

حکیم علی محمد مصمّم

ناشران

سنز پبلشر کارخانہ بازار فیصل آباد

معزز قارئین توجہ فرمائیں

- کتاب و سنت ڈاٹ کام پر دستیاب تمام الیکٹرانک کتب... عام قاری کے مطالعے کیلئے ہیں۔
- مجلس التحقیق الاسلامی کے علمائے کرام کی باقاعدہ تصدیق و اجازت کے بعد (Upload) کی جاتی ہیں۔
- دعوتی مقاصد کیلئے ان کتب کو ڈاؤن لوڈ (Download) کرنے کی اجازت ہے۔

تنبیہ

ان کتب کو تجارتی یا دیگر مادی مقاصد کیلئے استعمال کرنے کی ممانعت ہے
کیونکہ یہ شرعی، اخلاقی اور قانونی جرم ہے۔

اسلامی تعلیمات پر مشتمل کتب متعلقہ ناشرین سے خرید کر تبلیغ دین کی کاوشوں میں بھرپور شرکت اختیار کریں

PDF کتب کی ڈاؤن لوڈنگ، آن لائن مطالعہ اور دیگر شکایات کے لیے درج ذیل ای میل ایڈریس
پر رابطہ فرمائیں۔

✉ KitaboSunnat@gmail.com

🌐 library@mohaddis.com

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

شاعرِ اسلامِ اُکمنہ مشفق جناب حکیم مصمصا صاکی
تین سالہ زندگی کے منظوم شدہ مطبوعہ و غیر مطبوعہ نعتیہ کلام کا بی نظیر مجموعہ

گلشنِ مصمصا

مَرْتَصِفٌ

جناب حکیم مصمصا صاکی
حبِ ستیانہ بنگلہ
فیصل آباد

نَاشِرٌ

ملک سنز پبلشرز کارخانہ بازارِ فیصل آباد

لاہور میں ہلنے کا پتہ

سُجانی اکیڈمی اردو بازار لاہور

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
رَبِّ يَسِّرْ وَلَا تُعَسِّرْ

حمد باری تعالیٰ

حمدِ باری
حمد ای تمام نینوں جگاں دیا خالقاً
زمین آسمان سُودج چناں دیا مالکاً
کیڑے کورے ہاتھی اُوٹھاں دیا رازقاً
بجھکا نہ رکھیں کسے تائیں

انسان حیوان رنگارنگ دکھاوندے
بہرے تے توڑی ڈنگر پنڈاں مکاوندے
شیر گھیاڑ بے گوشت اڈاوندے
لنگر تیرے دا انت نائیں

ڈڈھی تے مچھلی بجلا پانی چوں کھاوندے
پسی بھن بنس موٹی کھاندا ڈکراوندے
پچھے تے کٹے بالان دودھ سوہاوندے
پاک سُبحان اللہ سائیں

انسان دے اُتے تیرے وڈے احسان نے
نعمتان نال بھرے زمیں آسمان نے
گنیاں نہ جاوں کیتے آپے اعلان نے
تیرا شریک کوئی نائیں!

کھاوں نوں کنکاں چھوئے چاول کمی جے
باہرہ چرکی ایہدے پیراں وچہ پنی جے

گرا شکر مٹھا کھنڈاں نعمتاں کنی ہے — کیڈے احسان اللہ سائیں

پھلاں دا آنت کون کڈھ شمار دا — مزہ امرود آڑو مٹھے اناں دا
سنگترہ کیتوں مانا منہ لوں سواردا — نمبو نارنگی گنی نائیں!

جلیان

امب انکور جامن کھوراں لوہائیاں نے — پیسے پہاں کدھرے موہاں لگائیاں نے
چکو شریفہ کیلا مٹھیاں مٹھیاں نے — اک کھاؤ تے جھلور دوجے تائیں

پھیر جکلے فروٹ غربوزے ہدوانے ہے — تراں تے کھیرے سردے گرمے سو پانے ہے
بیردو قسماں مٹھے کھٹے مکھانے ہے — گمن مکایاں ہرگز نائیں

مارو دھیان طرفے سبز ترکاریاں — کڈو کریدا پانک میٹھی کراریاں
مینڈے تے عکوپے سبزیاں ساریاں — بھیجے انسان خاطر سائیں

اوتھ نے بھتیں گائیں بکریاں بھیداں ہے — دودھ ملائیاں کھن گھینوریاں کھیڈاں ہے
کھا کھا بھلوان بنکے کر دے چھیڈاں ہے — اللہ دا شکر کر دے نائیں

پھیر ایناں دے کھاؤ تگے کباب بھی — ان تھیں لوئیاں کسل دستاں نے جراب بھی
کھداں تھیں جتیان لوکے مشکال طناب بھی — شکر گزارو اللہ سائیں

بچار لوہاوں جسوں تہاں ہاں؟ یاں
سندر جتساڑ پھین چا نہیں

پیر آڈھنے گھوڑے تھکتے پچا ساہیاں
ریں لے موڑ ساہیل فلکاں دھرتا یاں

صفحاں لھاو یاں نہوں نہ کاویں
متھے فب ماوات ساہیں

بیس صفحہ نام کا بنوں وقت لنگھاویں
شورہ کہتے دول نظر نہ پاویں

ثَل لَوْ كَانَ الْعَرَبُ مَدَادًا لَكَلِمَةٍ رَفِي لَفُضِّ الْعَرَبُ قَبْلَ أَنْ تَنْقُضَ
كَلِمَتُ رَفِي وَالْوَحْدُ مَعْنَى مَدَدًا هِ تَرْتِيبًا
سنت و نام سبب و
دوں المذہب ہوا سے کاس ہزار ہوں
چاہوں کہ ہر کے آجیے

مجھے توجیب کی نہیں ہوا اب الہو
سب اپاں گھن گھن نامیں

مگر مادے کند بنے رہیں سیاہی
ادب نامہ، عالیہ کو جی جان

نعت سرور کائنات

بیر کھال دندو آٹھان حکاہ پیر نون
واسی حاضر نے کس ہرند آجیے

اُمّتال دے لاڑے سو بنے ہد مینر نوں — شان جیسدا اسکا نہیں

تخم رسولاں اتے رحمت جہاناں دی — ہادی تے مُرشد خاطر جنّاں انساناں دی
سیر جس کیتی صدقے ستاں اُسماناں دی — کوئی نہ پہنچے جھٹھوں تائیں

بھتیاں خلقاں گراہی وچہ ڈتیاں — ڈوہنگڑے لاہو جاکے گارے وچہ کھتیاں
کڈھ لیا یا سوہنا مارے کے بیٹیاں — قسمت دے یا در لوکاں تائیں

جو پو جہ دے بت رکھ جند کریریاں — سورج چن تارے پیسہ فقیریاں
قبراں مزاراں مڑھیاں لیراں تیریاں — جو گئے موحد تھاؤں تھائیں

جو لڑ دے سی آپس وچہ سخت لڑائیاں — زل زبھین پائیاں سمیت حبائیاں
اُرد تے فصلوں وانگول سکیاں بھائیاں — پڑھیں نارینخ پیادری تائیں

جہ عالم کو سنی دھبیاں جہدیاں مارے — جو پل پوسے رتوں جیوندی قبرے اتارے
آج دھبیاں نوں حصے دیوں فضل غنارے — کرد تے سو تر نبی سائیں

جو چور نے ڈاکو زانی نغڈے جہان دے — قاتل بد معاش تے گوئیے سداوند دے
مُری العوز دے بھلی بونسری وجاندے — آج پڑھن قرآن چائیں چائیں

پھیرا ہینا گئے راہوں سانوں سہنچا دین جے
ایسناں اکی دسیا نبی عساق امین جے
کلمہ پڑھا گئے سانوں کیتی تلمقین جے
— مر جانیو دینوں مُٹ لویا نہیں

دہہ پیاری جماعت پاک نبی کریم دی
سنت پیاری جیناں ؤف الرحیم دی
لڈکاں دے ہادی بنے رحمت عظیم دی
— جنتیں پوچھا شے اللہ سائیں

سبب تصنیف کتاب ہذا

جنت دیاں رانیاں وچہ وعدہ فقیر دا
جنتی نواب لکھساں فضل قدیر دا
آج وعدہ اوہ پورا کران دی ضمیر دا
— دیواں کتاب تساں تائیں

جنتی نواباں کیوں نتیاں توحید نون
کھا دیاں ماراں چھڈیا شرک پلید نون
کر کے تڑبانیاں پایا سوہنے ہی دید نون
— قصے سناواں تساں تائیں

رب دے خوفوں کیوں جاناں ڈرانیاں
دچہ عبادت کیوں جتاں کھپانیاں
معدے قے خیر اتاں کیوں کر کے دکھانیاں
— کیوں سینے لگایاں تائیں

وچہ میداناں کیوں لڑے تار کے
کافراں دے چھا اوڈھے تیغاں لار کے

بجھے نہ نسن دتے پئے گئے للکار کے — ہوں بیان تھاؤں تھا میں

انشاء اللہ ہے رب صحت عطائی موت توں مہلت ملی فیصل انکی
 بلکھاں کتاب کرسی یاد لوکانی — فضلاں دی حضورؐ اوتھے نائیں

انصاف (۱) روایت ۱۰۹

آج یاراں رمضان سن ہجری ۱۳۸۳ جنوری ستائی سن چونسٹھ اساسی آ
 ماگھ دی چودال دہیہ سو ویدہ بنداسی آ — وار سوموار شک نائیں

سادھے یاراں بچے شروع کیتی کتاب میں وچہ اعتکاف بیٹھا اتجو جناب میں
 لکھ لیاں عید تک لایا حساب میں — اللہ ہے چاہے مشکل نائیں

ہن منگاں دعائیں اللہ رحم کما توں جے نیک ہے کم میتھوں پورا کراتوں
 بچر وچہ جہان ایہدی شان ودھاتوں — تیرے بغیر چارہ نائیں

۱۱ رمضان ظہر کے بعد

پڑھے جوئے اس نوں نال دھیان دے اللہ جی اون اس نوں لطف ایمان دے
 مل جو کرے وانگ نیک انسان دے — جنتیں کاناں ملے تائیں

رسول اللہ صلی اللہ علیہ وسلم کی پیدائش توں چالیس سال تک

سردار عبد اللہ عبد المطلب داجایا سی
آمنہ نام اللہ رشتہ عطا یا سی
ہویا جوان تے دینے پر تمایا سی
— آیا مکلاوا چائیں چائیں

آمنہ مانی قسمت اچھی لکھائی
چھ ماہ داخل ہویا قدرت خدائی
پیٹ وچہ بچہ و تا ذات الہی
— مر گیا خاوند دیکھو حکمت سائیں

بن مہینے جدوں بیوہ گزار دی
نام محمد رکھے شکر گزار دی
جنیا پتر رحمت رب غفار دی
— جنیا یتیم شک نائیں

چھ سالوں عمر جدوں پانی پیارے نے
لے گئی دینے خوش ناکے سارے نے
پکے دکھا داں ماں ارادے دھارے لے
— کئی دن رکھیا دوہاں تائیں

جدوں ہوئے ادا س کیتی مکے تیاری
کے پوچھا وان آکھے مامتا دی ماری
نانی نبی دی نال ٹرچی بے چاری
— اکلے نوں جان دیواں نائیں

اوتھ اسواری چلے بن جمی پیارے
آئی اک بستی ابوارا ہوں کنارے

البرکات

تَنال نے اوتھتے ایہہ ارادے نے دھارے — رات گزاراں ایہیں جائیں

رات گذاری صبح جاگ جاں آئی — آمنہ مائی طبع راس نہ پائی
دست تے تے آئی نانی گھبرائی — دتی دوہائی لوکاں تائیں

آئے حکیم اے پرواہ نہ خلی آ — آمنہ مائی گولی موت دی جھلی آ
اوتھتے اسی دشن کر کے نانی اکل آ — نے ٹری مکے دوہتے تائیں

اگے دادا اڈیکے شالا خیر دہاوسے — نونہ تے پوتا خیریں نال گھر آوسے
پنچیا جد پوتا دادا کچھ اٹھاوسے — آمنہ مینوں دسدی تائیں

گڑ مئی آکھے حضرت وس نہ کائی — ابوا وچہ آمنہ وفات سی پائی
پوتا سمسا لوالہ گل مکائی — وس کسے دے کچھ تائیں

رووندا دادا ویکھ رب دی شان نوں — دو نیمیاں آئیاں نکئی جیہی جان نوں
ہن خیر گذاریں آکھے رب رحماں نوں — بچہ تکلیف پاوسے تائیں

دو سال گزرے حکمت رب غفاری — عبدالمطلب سندی ہو پئی تسیاری
پتاں دی فوج سد کول کھلیاری — کینا سوال اٹھاں تائیں

نبی دا شان وڈا صبر کسان دا
فکر نہ رکھے کدے مال تے جان دا
ایہ رتبہ اجیرا تیرے میرے نہ پان دا
— خاص الخاص نبی تائیں

اوصحاباں دے مَن پڑھے حالات نوں
اوہناں نال کیوں ہوئی سُن کج بات نوں
کیوں گزاریا اوہناں دن تے رات نوں
— چھڈ گئے دنیا فانی تائیں

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ
رَبِّ یَسِّرْ وَلَا تُعَسِّرْ

جنت دے شہزادے

مرداں دا دینی جذبہ اُتے قربانیاں
شوق شہادت چاہن سینے وچ کائیاں
پھیر شوق عبادت سارے مرداں نہ تائیاں
— فرضاں نہیں لے کے نفلان تائیں

کرنا ایثار نالے حُب رسول دے
جے بھکھے نوں دِس پئے شکل نبی مقبول دے
رَج جانے جان مومن صاحب اصول دے
— ایٹاں پیار سرور تائیں

پھیر عشق تو حید وچ جانناں کو پا دنا
بیویاں اولاداں چھڈ جنگاں نوں جا دنا
گھر دا اثاثہ راہ رب دے آڈا دنا
— بھارا خد گئے اوہناں تائیں

جے موت میں آوے بچہ کون سمھالے گا
نال کھو آوے اتے نال سو آوے گا
اپنی اولاد وانگول رکھے تے پلے گا
— دیو تسلی میرے تائیں

بہراک نے بانہ چکی آکھے سمھالاں گا
نال کھو آلاں گاتے نال سو آلاں گا
اپنی اولاد وانگول رکھاں تے پالاں گا
— دل لوں ادا س کرو تائیں

تاں دارے نے ٹھوڑی پھڑکے نبی کریم دی
تاں نبی آگوری ملی چا پے نصیم دی
کیما کی رائے میرے درہ تمیم دی
— ابوطالب رُنا اُبتے سائیں

داڈا بھی فوت نبی چا چے دے کول آ
وڈا سارا ہو یا چا چا کر دا پر چول آ
جھڑک نہ جنب نہ کوئی رُکدا یول آ
— کتھے دیا ہواں پُتر تائیں

تاجرہ خدیجہ اوتھے نوکر کرا وندا!
ہو یا نکاح اللہ اولاد عطا وندا
مائی خدیجہ تائیں بھی پر چا وندا
— دولویں جی سکھی دس چائیں

تن پت چار دھیاں اللہ عطا تیاں
نفل دیاں بارشاں اللہ درھائیاں
مرگے بیٹے تنے دھیاں دیاں مہیاں
— کردتا نبی سو بنے تائیں

سے کے نبوت اللہ ڈیوٹی لگا وندا
چھڑکے مینوں جگ دوزخ لوں جا وندا

کوئی پوجدائت کوئی سرغیراں جھکاؤندا — روکیں جیبا ایسناں تائیں

میرے بغیر سب دی پوجا بٹا دیو — سبھناں نوں خالص میرا بندہ بنا دیو
 لہندے تے چڑھ کیر حکم پوجا دیو — توں آخری پیغمبر شک تائیں

جنت دے بادشاہ دا اٹھنا تے تبلیغ کرنا

یہا الناس قولوا لا اله الا الله

اٹھیا پیغمبر نعرہ وحدت د مار کے — کتے دے لوکاں تائیں آکھے پکار کے
 بت جے پوجو اللہ تائیں وسار کے — دوزخ مکاناں تساں تائیں

الا الہ کسما جدوں نہی سننا کے — پے گئے کافر اگون گد کے دھائے
 ابوطالب جاپارو کے کافراں نوں جا کے — ماریو نہ میرے پیتر تائیں

برگد تک مُداں سکتھے کرے ہی ماں — بترے نوں تچھری اوڑک لکھی اکھی
 نبی نوں بچاؤ سے کدناک باپ یا بھائی — نبی نوں مار بکھی تائیں

ہالندہ ان کافرنت نئے پکاؤندے — دنوں دن دھمی دھمی عتہ ددھاؤندے

کنڈے کھلا روئے تے مٹی اداوندے — ذرا بھی لمانا کروے نائیں

اُمّ جیل چاچی باہر نوں جاوندی — سُولاں تے کنڈے پنڈ چک لیاوندی
نبی دے رستے وچہ آن کساوندی — رب دار رسول جھلے چائیں

اَبولب چاچا دشمن نبی پیارے دا — پر چارہ نہ چلے کوئی پاپی نکاسے، دا
اوتے جھوٹا جے جھوٹا ہوکا نشانے باردا — اس نوں رسول متوں نائیں

کر کے صلاح عہد نامہ لکھاوندے — بیت اللہ بری کنڈھ نال لکھاوندے
بہر کوئی پڑھے پڑھ پڑھ اکاں پوچاوندے — ہانیکاٹ کرو نبی تائیں

نہ کوئی دہیو سلام تے نہ جھلو پیاریو — کدھو برادر یوں نہ چوٹکے تے چاہڑیو
شادی ویاہ وچہ مَول نہ واڑیو — سودا دکانوں دہیو نائیں

دھیاں طلا تو سارے ساک تڑاؤ — جو کوئی بھی دُکھ دے سکو پوچاؤ
کو آؤ بلاؤتے نہ لاگے بہاؤ — جد تک بُتاں دی دشمنی چھڈے نائیں

زندگی باری کُفر ریاستا وندا — طائف وچہ مار کے لہو و گاندا!
اُحد میدان دند توڑ گرا وندا — نبی بھی صبر چھڈے نائیں

پرہی کتاب تہاں جنت دیاں رانیاں
 نیکیاں کر کے مویجاں جنت وچہ مانیاں
 مانواں وڈیریاں تے دیتیاں مسیانیاں
 گنیاں فرودوس پاک تائیں

آج لویں کتاب تہانوں دساں سنا کے
 قرآن حدیث و تہوں لہجہ لبھا کے
 ہنتاں دے شاہزادے نام رکھا کے
 دساں گا مومناں تائیں

چلاں قرآن وچوں تفتے لیاواں گا
 اپنے کولوں محل اک نہ پاواں گا
 پھیہ تفسیراں تے تاریخاں دکھاواں گا
 فضل جے ہو یا اللہ سائیں

پیر پیر چھوٹیری جو اولاد اصحاباں دیں
 شوق شہادت اتے حُب کتاباں دیں
 دین و عاشق رکھن شان نواباں دیں
 پڑھن قرآن پاک تائیں

بکتیاں بکتیاں نوں کیوں شوق شہاداں
 مایاں نیکاں کولوں سکھیاں مادتاں
 علم و شوق اتے شوق عبادتاں
 نیک بتائے اللہ سائیں

دودھ دودھ کے قدم کیوں نیکی نوں مارے
 عاشق محبت نائے سچی سسر کارے
 وچہ میداناں جاناں دین توں وارے
 جان وارن توں ملن تائیں

پہلاں اپنے عام بچے دیکھو

اپنے بچے پہلاں دیکھئے سارے کی نے عمراں تے کی کردے نے کاسے
چوہڑے چہاراں والے لچھن نکارے وحپہ بازاراں نظر پائیں

کوئی کھیڈ دا گلی ڈنڈا چانگراں ناردا گندییاں گالاں کوئی کڈھ دل ٹھاردا
کوئی مٹی اڈاوسے کوئی روٹے کھلاردا گھروں ہدایت ملی تائیں

چوریاں کردا کوئی جیباں جے کٹ دا کوئی آہنڈ گواہنڈ گھریں ٹھیکریاں سدا
کوئی مال پیونوں گالیں دیوسے لاڈلٹ دا ماپے حیران تھاؤں تھائیں

شہراں دے بچے بے گڈیاں اڈاوندے کیوتراں نوں دیندے ڈگ جاناں گواوندے
کھیڈ دے جو آنا لے سبنے جاوندے نیکی نصیب کوئی تائیں

سگریٹاں پیندے پان کھان ہزاراں گوے پٹا کے آتش ہاڑی دیاں کاراں
کھیڈن اخروٹ لاون گون دیاں ٹاہراں فلماں دے گیت سکھن چائیں

ہاے

کوئی وحپہ دریاواں نہراں چھالاں جا مارے ڈب کے مردے تاپے سوگ گزارے

نہریاں ناچیاں پچھے وچہ بازار دے — جاوَن بد معاش دُور تائیں

ہُن اپنے خاص بچے دیکھو

عالمِاں دے بچے ہو گئے جاہل نکاسے — چوہڑیاں نالوں گندے پائیں
جاہل بے دین رہے پاسے پیارے — نرورزہ نماز نہ کوئی نیک ورتاے

مفتدیاں تائیں وانگ اٹ دے وجدا — تَساں کسے نے جزت جانا تائیں
مرہوی صاحب آپ منبر تے گھبدا — پل اوڑا اُنے رُعب ابرہی دے جھجدا

پنجاب وانے تیر بھی سارا — بچھ ہووے گی تَساں تائیں
يٰۤاَيُّهَا الْفٰسِقُوْا وَ الْفٰسِقٰتُ وَ اَهْلِيْكُمْ نَارًا اٰ — بیوتے دِھیوں پُت اکرا دے کارا

اوہ بُورا دیوت پاسے دوزخ دی تائیں — دس تیا مدینے والے سائیں
دھی دھی جسدی جاوے ننگی بازار توں — جنت حرام ہے لے غیرت بدکار توں

اَج دُنیا فسادی ڈروا س ر کھاد توں — اوہ دشمن پُرانا شک تائیں
اَسب دا دُٹا تائیں چکو اولاد توں — مگر پنائیں شیطان نامراد توں

بیویاں تائیں نیکی راہ سکھاؤ
سادہ کھو آؤ آتے سادہ پہننا
فانی ایسہ دنیا نہیں چت لگاؤ
اس تھیں مجتہد چنگی تائیں

مال تے دولت جمع کرنی نہ آئی
کردیو صدقہ دیوے توفیق آئی
دیوڑ کو تاں تے قربانیاں بھائی
نہیں تے دوزخ تیار تاں تائیں

بچیاں اپنیاں نوں قرآن پڑھاؤ
حدیث پڑھا کے وڈے عالم بناؤ
دھتیاں نوں نیکی واسے رستے لگاؤ
بے دیناں نوں ساک دیونا تائیں

پو بنجدا مڑھ کا متھا باہیں بھی ٹسگدا
جو ش وچہ ملاں جیوں میدان ہے جنگدا
لوکاں نوں صاف پتہ کر دے ڈھنگدا
ویندے حیران ملاں تائیں

بیونڈیاں لے مویاں اے مٹی جے پاوند
بدو بدی دیکھو سچا بن دا ہے جاوندا
آپ لوں پاک آکھے جھوٹھا جمان دا
لوکاں نوں دتے دوزخ بھائیں

جے قرآن حدیث پڑھنا کم سی ثواب دا
روزے نمازاں حکم رب تو اب دا
ایسوں کی ڈھکا ڈھار ب دی جناب دا
اپنے پڑھا وندا ایسہ تائیں

ایسدا اپنے نوٹھے وچہ کالجاں جاوندے
پڑھا انگریزی اوتھے بود رکھا وندے

داہڑیاں مناوندے تے مسجد نہ آوندے — سگوں کرن مخول داہڑی تائیں

ناچیاں وانگ اوہو بونٹھے بناوندے زانی بد معاش سو سو عیب کماوندے
مولوی اوہناں نوں نہ روک بٹاوندے — گونگا شیطان بوسے تائیں

مولوی دے دل وچہ کدے خوف ہے آیا پترنوں مسئلہ دساں ارادہ بنایا
بیوی نے داہڑی پھر کے پڑھاں بٹایا — میرے پت والہو نہ سکائیں

توں رہن دے مولوی پنا اپنے آپ دا روگ نہ گروں لتھا ایہہ کھنگ تا پدا
ایہہ منبر مصلٰ خیرے تینوں کی جا پدا — سانوں تے چنگا لگے تائیں

ساڈیاں عوام دیاں عورتاں

پنڈاں دیاں دھیاں انڈر رحم کماوے کدے ہوندا سی بھنہ کوئی عمر رکھاوے
دھی کو آری اکھیں سرمہ بے پاشے — رڑ کد اسی سارے بتر تائیں

سنگدا پھرے وڈا ویر بچپارا بھین میری خبرے کرے کی کارا
باپ الگ فکر مند سو پارا رڑا کی جوان شک تائیں!

اوہ بھری لوں گھر کے تینوں شرم نہ آئی
 لڑکی نون لبتھی کتھوں رُ مس سولہ
 توں روکی کیوں نہ ساڈھی عزت گوالی
 — لوک کی آکھن یہے تہیہ

کھد دے پیرے رنگ نم پان کواریاں
 جسے دھو بیٹھن سر نکدیاں پھرن بھاریاں
 آج ویراں بھراواں کووں سنگاں تہاریاں
 — اللہ بچاوسے سبھناں تہاں

گڑے پتھے پا پادیس لگاندیاں
 سُرخی وندا سد ذرا شرم نہ کھاندیاں
 نہیں تھے چڑیاں کڈھ سونیاں پھاندیاں
 — جھلی ہنھیسی دُور تہاں

ساڈیاں خاص ڈھیال

ڈھیال: آجیاں ذورہ کتھال دھاندیاں
 آندی نون مانی بوریں جاچاں سکھاندیاں
 — کتھال جی روکھرا تہاں
 — مس پو جھیں پادریں

پانھاں ڈھیال کرن سانیہل اسواری
 کالچ لوں جاوے گندی مارا ڈواری
 باپ تے پھانی دینا کمت گئی ماری
 — کسے نون فیرت آوے تہاں

اوہ آکھ کے جاوہیں آج جھتی نہیں آونا
 — آساں سکولے سے ڈرامہ دکھاونا

میں بنت لیداں اپنا پارٹ ادا دونا — مینوں اڈیجیو نامیں —

باپ غریب نون تے پتہ نہیں لگدا
جے لگ جائے پتہ بلے بھامبر اگ دا
رن مکاراں قدر جانے کی لگ دا
— اکھے ایہہ کم جہ نہ نامیں

گدھری جیہی رن اگوں خاوند نون جھڑ کدی
دیکھیں ڈرامہ دھی نچدی تھڑ کدی
دے پڑھدی اگڑی تیری جان کیوں تھڑ کدی
— ہوویں جیران بولیں نامیں

کل گئی میں کالج اونٹھے ملیاں آستانیاں
رڈ کی تیری شالا مانے جوانیاں
تسو سو مبارک مینوں ذین زانیاں
— کیتا جیران سبھناں تانیں

دھڑ ڈرامے اس نے ناچ دکھایا
ہی جے جیوندی اللہ فضل کمایا
وڈیاں پنچاریاں نون اوس مات کرایا
— کرے گی ترقی دُور تانیں

بڑھدی اگدوں جیڈوں سائیکل تے پیارن
دیندی اہ جائے خلق سڑاک دی ساری
کاٹھی تے بیل وانگ مارا ڈاری
— اوہ گئی اوہ گئی لہجی تانیں

مُرش تے پوڈرلا کے شیشے کول آوے
ایہ مُنڈیاں تے گڑیاں وانقشہ تکاھوک
نارتتی تھیں گنڈل والاں نون پاوے
— پیا بھیر اندر دلاں دے پالو
بھالے

ہے میں نے کون سے عبادتیں

۲۶

دُوب کے مر جاؤ تمھوڑا سُکھیا کھا لو — ایسے زندگی بندھا ننگی تائی

عوام دے پچیاں دی تربیت نیک گھرانو پھ

آڈہن دساں تھانوں نیچے حلال دے — ماییاں جتنے اللہ واسطے پال دے
بکیاں عمراں کیوں عمراں جال دے — پے گئے جنت والی راہیں

بچکے ہند کون جیکر دین سکھا دینے — آدب سکھائے تے نماز پڑھا دینے
آوے رمضان نالے روزے رکھا دینے — بھانویں اوہ جوں لڑے حرج نائیں

پینیدی پینیدی عادت اللہ کی بناوے گا — روزے نمازاں وچہ طاق ہو جاوے گا
پڑے گا قرآن اللہ رنگناں لاوے گا — قسمناں جاواں دور تائیں

جے جد بچہ رب داسکر ادا دینے — ستویں تاریخ تے عنقیقہ کرا دینے
جھنڈا لہا دینے سونا صدقہ ادا دینے — جے سونا نہیں چاندی تئی ناہیں

سوہنا چسا نام تجویز کراونا — عبد اللہ یا عبد الرحمن کھاونا
بندہ خدا دا ہووے بھل نہ جاونا — اکھیا مدینے والے سائیں

آدم یا عیسیٰؑ سے توح بلاؤ
— سو بنے جسے نام شک نہیں

یا نبیاں رسولان سدا نام رکھاؤ
ابوت یعقوب یوسف یونس بھراؤ

اوہ پڑھ لبم اللہ سبحا دودھ پلاؤ
— زندگی دیوے اللہ سائیں

بچہ جد بھکتا ہوئے ماں کول آؤ
نیک دعائیں کرے اللہ نوں بھاؤ

پڑھے نمازاں اتنے روزے رکھائیں
— میریاں من لے دعائیں

بچی یا بچہ اللہ نیک بناویں
نیک کمائی کرے میریا سائیں

روزہ بی رکھو جدوں ہو یا اشکارا
— اللہ دیویں ثواب میرے تائیں

ہو دے نمازی عبدالوودو پیارا
ہو دے مجاہد جاوے جنگال نوں تارا

ہو ہو کر اوندی تے سرنوں بلا وندی
— پڑھا ہے کلہر چاہیں چاہیں

چھیاں مہینا ندے توں اللہ سکھا وندی
اوہ ہوں ہوں کروا ماں صدقہ جا وندی

اپنے برابر کھڑا کر کے پڑھاؤ
— جس تھڑے نہ دیکھنے لائے تائیں
صدقہ

جد چلے زبان پھیر نماز سکھاؤ
دیکھا لائے جس ہنس دوہری ہو جاؤ

نال میستے نے جائے باپ سو ہارا

ہاں چھ سال دا جاں ہو یا پیارا

جہاں تے رکھے جہاں لہ ۲۸ لے ہر دھلو

کرے دُعائیں ٹولہ مسجد دا سارا — ایسوں نیک بتائیں اللہ سائیں

پھیر دے کے قاعدہ میں کول گھٹیا ہوش توں سپلاں بُو ہار ب دا نقیا
پڑھ لیا قاعدہ پھیر پائے لوں چلیا — چارے ماپیاں تائیں

پڑھیا قرآن تے آہن کرانی کپڑے جوڑے دوہاں جلیاں دے بجائی
سوئی ہوئی گاں اک ہتھ پھڑائی — لے میاں جی راضی راضی ہائیں

بے دین عوام دے پچھیاں دی تربیت

جہاں منہ اگھر نمبر داراں دے پے گئے وخت اندر زان تے نالانے
دوہاں ہزاراں کھڑے چیل کھڑاں دے گوندیاں زان ہائیں چائیں

اک نے اٹھ جند منجی لوں ناریا اک لیا کے کوٹھے اُتے گھڑیا
اک دی بھڑولی اندر کھی سوہاریا — چھری بھی سر ہانے زچہ تائیں

سوئی دی ٹاک نالے رکھی سر ہانے ڈیوں بلاؤں بھوتوں پچن ایانے
اپنے لوں زور لایا گھڑانے — پر مڑان تقدیراں ہرگز تائیں

بھجج دھپہ پا کے روڑی اُتے دھرایا
— واہ واسبحان اللہ سائیں

منگ منگ بجا منگو نام نکا یا
چھتوتے زور اکدے گھیٹا بلایا

بجھاں تے آتو پیراں دتہ بلون ہے
— نیکی توں دُور گئے چائیں

بھنڈو تے پھکو چیتو ماڑی تے سون ہے
گاہیا تے ماہیا پھتن آلاں بھی پون ہے

ہسی تے کڑے پائے کن و نہائے
— بھناں توں خوشیاں تھاؤں تھائیں

دھمان رچایا کھسے کنجھ رچائے
مڑکیاں سونے دیاں مامے لیائے

بابا بھی آکھے ماں صد تے جاوندی
— پھیر گالاں کڈھا دے خاوند تائیں

نمانے چاچا ماں پہلاں سکھاوندی
ذرا کو زبان سدھی گالاں پڑھاوندی

ناسیاں دادے لگتن دلو پیاریاں
— گالاں دی جاچ پوری پائیں

اوہ ماں نوں کڈھا دوہاں بھنیاں واریاں
ہو پیا وڈا خیریں مارے اڈاریاں

آیا ویاہ کٹھا سارا جھان آں
مُنڈے نوں آوند اکجھ نائیں

اونویں بے علم ڈنگر ہو یا جوان آں
نکاح دے وقت آج ساکجیران آں

اوہ بسم اللہ آکھ اگوں نانکے جاوے

میاں آ بیٹھا بسم اللہ پڑھاوے

کلمہ کلام بھلا کس طرح آوے — جاہلاں دا جاہل بوے تاہیں

سگوں منیں نوں جھراکن میان کیوں پڑھاویں توں ^{کیوں}
 منڈا انجان آگے دوڑ دا جاویں توں
 اک اک حرف کر کے جیکر پڑھاویں توں — تینوں آپ نوں پڑھو تا اوندا تاہیں

اوس پنج بھی کیتا ہے پرواہ نہ چلی آ
 میاں فرماوے منڈا بالکل لئی آ
 پھس گئی جہاں منڈے سندی اگلی آ
 — ایہنوں کجھ اوندا جاندا تاہیں

بُن کرن صلاحیں کجھ کر د کراؤ
 بور کوئی دا کھبڈو اٹھو داناؤ
 منڈے دے تھان کوئی بور بیاؤ
 — مرانی نوں آکھن دا دا آئیں

توں منیں نوں آگھ ساڈی عزت رکھاے
 پنج روپے واڈھو ساں نہیں پاوے
 ہیٹھی جیٹھی کر کے نکاح پڑھاوے
 — منڈے دی گل کوئی تاہیں

منیں نے کردتا اچھی اعلان آں
 میں دیکھ کے آواں کی کجھ آبندا قرآن آں
 منڈا تے چوہدری دا اصلو تادان آں
 — ٹھہریو ذرا ایسے مھتائیں

گمڑی بچواں آیا آکھے فکر نہ کانی
 زمان پڑھ علم ساری عمر لٹھالی
 بے پیامسلہ کیتا فضل الہی
 — پھسیاں کڈھائیے لوکاں تاہیں

بیلے سے میں چھتا پانی منگایا
پڑھیا نکاح دم پانی تے پایا
نکاح واہ پانی منڈے تائیں پلایا
— جوئیاں ودھائیاں کرماں تائیں

زویں روشنی دے پچیاں کی تربیتی نام

جمعہ چھٹی آنے پک پکا کے
بیرنوں گئے دونوں کشتی کرا کے
مسرتے مسرتاوی دریاتے جا کے
— کشتی وچہ ہندیوں صلا حیں

زیری زیری مائی وائف دستو کی بننائیں
ٹرپ بانی ٹرپ میں ایہہ تانا تہہ تننائیں
میں ڈلوٹی تے پنڈی تسال بچہ بھی جننائیں
— بار بار آیا حسابا نائیں

لیڈی ولنگٹن اندر تسال نے جادنا
ہاپٹیل کیہہ اتسال چنناں چنا وناں
یا گنگارام جا کے گنگارام بنا ونا
— فیصلہ ایستھے فی مکائیں

وائف فرامے میں ولنگٹن ہی جاواں گی
جیویں اوہ اکھے اولوں عمل کماواں گی
ڈاکٹر دوست او جنوں حال دکھاواں گی
— فکر دی لوڑ تسال نائیں

منزل اگے بھی اوس بچہ آپ جنایا سی
زیری گڈ ڈاکٹر آساں آزما یا سی

فادر آف چلڈرن لوکاں لقب کھایا سی — اوبدے بغیر چہارہ نامی

شام گھر آئے صبح پنڈی تیار یا لے — آکھ گڈ بانی ریل کار اسوار یا لے
اگلے دن میم رانی مار اڈاریاں — ہا سپٹیل آئی چپائیں چہاڑ

اے سیکشن سندھ اسمبلی نے راہ لیا ^{علیحدہ}
دومن بیڈویری گڈ ڈیراجسالیا — خیر گزارے اللہ سائیں
فیمیلی روم اک پیڈ کرا لیا

زس اسپیشل خدمت نوں آگئی — اک بڈوائف نامے پھیریاں پاگئی
رب دے حکموں آخر گھڑی اوہ آگئی — دے دتا بچتہ اللہ سائیں

نے گتیاں نرساں واہ واہ عرصہ دہانا — ماں نوں نہ دیکھن دیوں اوبلا آیا نا
ہسپتالیں جتے اینویں سارا گھرا نا — دایاں مائیاں دی لوڑ نائیں

نہ بانگ نہ نام نے نہ جھنڈاں لہائیاں — عقیقہ نہ صدقہ نہ خیراتاں کرائیاں
وجہ کلباں پہنچ چاچیاں تائیاں — بے بی نوں چکن چائیں چائیں

چھ مینے دا بے بی باپ اڈیکدا ^{لوں}
بتاں تے سوٹا اندر زندگی دھر بیکدا — نہ اللہ نہ ہو جو وانگ باندریاں چیکدا
ہلک پاؤ ڈریوے چائیں —

ماں بیونال نہ کوئی اُنس ودھایا
— دلی محبت پیدا نائیں،

بے بی نام ہنڈایا
— بیوی کھڑی داچوچا آپکے کھان تے لایا

نویں روشنی دے نام اتے اک حکایت

قوم دارائیں پکا مسلمان سی
— سخی سی خرچے مال تائیں،

حاجی جمال الدین اک نیک انسان سی
لوہے دا کارخانہ نالے دوکان سی

پڑھے نمازاں اتے کالج بھی جاوے
— ساتھی کرن محول اوس تائیں

اوہدا اک بیٹا اسم نام سوہاوے
داہڑی بھی رکھی ہوئی شرم نہ کھاوے

جنتیں پہنچا ٹھیڈا دُنیانوں مار کے
— کم چلاوے پیو دے تھائیں

مر گیا حاجی سوہنی زندگی گزار کے
بُن اسم نوں کم کالج چھڈیا ہار کے

باپ دی طرح پکا مسلمان آں
— شہر لاہور بھلیں تائیں،

بت ہی نیک لڑکا سوہنا جوان آں
دال گراں چوک اندروڈی دوکان آں

اوہ مہری دی تیا، می نال ساتھی بھی سبب

دال بھڈ کول بیٹھا اک دن توں سبب جی

کرن تیاری چیزاں سلطان دی سب جی ۔ — مینوں بھی دُستونے چائیں

یار اک اوہدا بی۔ اسے پورا جوان سی
ٹیلیفون کیستا کتنے میرا دھیان سی
اگوں اک پچی بولی بہت تادان سی — اوہ گلاں کجھ بچھے پچی تائیں

اوہ دس نہ سکی پھیرا ایہہ اسنوں فرما دے
دُزدانہ نوں سد اُپر فون دے اوے
اگنی دُزدانہ گل خستم کرا دے — مینوں حیرانی اپنے تھائیں

میں آکھیا یا ٹو جی ایہہ ناں کی بلایا ہے
آکھے دُزدانہ کیہا شک کی پایا ہے
میں آکھیا پھیرا سوچ سمجھ بتلایا ہے — غلطی نہیں لگی تساں تائیں

اوہ بی۔ اسے دارعب گول میرے تے پاؤندا
اہل علم گھراں چپہ نام سوہاؤندا
ماڈرن نام سٹوں بہت ہے بھاؤندا — شک کی پئے گیا تساں تائیں

میں آکھیا فارسی دُزد چور نوں آکھ دے
دُزدانہ دے معنے چوری چوری اوہ بھا کھدے
بوش دے ناخن لود کی او پٹا کدے — بی۔ اسے فون لاج لاؤ تائیں

ایہہ فارسی لفظ جدوں معنی میں دیا
اوہ ہو یا شرمندہ اسلم ماڑا جیہا ہتیا

۱۰ یعنی قلاں نے قلاں کی طرف دُزدانہ لگا ہوں سے دیکھا، عام بولا جاتا ہے۔

بی۔ اسے دُچار اچھا ہی، علم دی پھسیا — میں کیا جو چاہیا اوہنا تائیں

اصل دُچار ایہناں واقصوور نہ کائی — مٹی، کیٹ وچہ عمر گو آئی
انگریزی زبان سندی ہووے پڑھائی — علم پڑھاوے کوئی تائیں

دُردانہ کتے بکھیا ہو یا ڈٹھا غریب نے — دھی دانام رکھیا ایرانی جیب نے
ایس شدنوں نقطہ جاتا بے نصیب نے — موتی دادانہ سمجھیا تائیں

دُردانہ ایس نے دُردانہ بنا لیا — لاہور وچہ آگے کسے سُنیا نہ بھالیا
پر دین پر ویز انگر انخرنٹ کالیا — مسنیاں دا پتہ کیتا تائیں

اُوہن دُستاں بالاسندیاں کہانیاں — نیکیاں کماٹیاں موجاں جنتیں مانیاں
چھوٹی جی عمرے کاراں نیک سوبانیاں — پڑھو قرآن پاک تائیں

قبل قرآنوں پہلے قصے سناواں میں
پھیر اصحاباں سندی خدمت چہ آواں میں
مُحدث امام پھیر اُمتی دکھاواں میں
غور دھے نال پڑھدا جائیں

رئیس الموحدين حضرت ابراہیمؑ کا داپن

اسلام

شاہ نمرود جو سی بیٹا کنعان دا
کوئی نجومی اوہنوں آکھ سناوندا
بڑا منکر شامی شاہی چلاوندا
— اپنا زوال نیرے پائیں

کے گھر ایس سال رٹ کا اک جتے گا
بتاں تے مورتاں نوں ایسا اوہ جھے گا
ہدیت اوہدی تھیں تیرا تخت ایہہ کھنڈے گا
— رہن نشان دیوے نائیں

بت پرست ساری قوم نکاری!
رب توں بیگانی دن رات اوہ ساری
تارے تے چند سورج پوجن ہاری
— اللہ نوں جانے کوئی نائیں

بادشاہ نے حکم سارے ملک چڑھایا
دور نزدیک گیا عمل کمایا
جیہڑا بھی بچتہ جتے جاوے مروایا
— گھر دی نہ خبر ظالم تائیں

اپنے ہی شہر وچہ سوہناک جوڑا سی
حاملہ مائی ہوئی فضل نہ تھوڑا سی
اوہنا دے گھر وچہ اولاد دا توڑا سی
— کون مٹاوے لکھیاں تائیں

بہن دے دن مائی گھروں سدھائی
شہر تھیں باہر اک غار وچہ آئی

تھے ہی بنیاں اوتھے چھڈیا سبانی — دودھ دے ٹیلے جاوے ہائیں

دودھ پیلے غارو چتے کھڈاوسے — روٹی ٹمک کرن خاطر کھریں ہی آوسے
کے نامعلم اللہ پرکے رکھاوسے — ات تون غالب کوئی نائیں

کوڑھے نون پتالے پاسے لوکاوہے — گل نہ کرے کہہ کرے ایسا پھپاوندے
ان دن تون اوتھے شین منادے — کڈھونے باہر بچے تائیں

مشا، داو پلا لوسدے پاسے تھاکے — تیرو اٹھایا تارا گھگی اٹھا کے
دورب ساڈا متھا ٹیک بنائے — ایسے نون پوسیں عواں تائیں

اودا ب گیا تارا جو چا ہا ہا ہا ہا ہا — جو چڑھے ڈبے میں نہیں س نون پچا ہا
بھیر چڑھ پیا پن آیا شین منسا ہا — رات ساری دا پانن پائیں

بدرب میرا ہے جو چھکے سو یا ! — تیرا اود بھی ٹا تا بچے اکھ سٹایا
بدرب نے مینوں نہ بدیت تے لایا — جو ساں گداہ شٹک تائیں

بھوہیا سورج ہا یاروشن جمان آن — آہ وڈا تے رب ہوسی کھندا نادان آن
کھانا پھیا اود بھی تپے کیتا اعلان آن — میں مشک تو ہاڈے ورکا تائیں

میری توجہ اوس ذاتِ ولّ آئی
میں ہاں اک پاسے ایناں شرکاں توں بجائی
جس فطرتِ آسماناں اتے میں بنان
— اللہ بچاوے میرے تائیں

نتیجی جیسی عمرے دیکھو عقلِ کمال سی
اوس چھڈیاں ریتاں مٹیاں جل جلال سی
قوم پوری دانیاں ولی خیال سی
— وڈا موحد جگ پائیں

ایہہ آذر دا پتر ابراہیم پیارا ہے
چنہ بھی پایا کیتا شاہ نے اشار ہے
بتاں دا توڑ دتے خلیل سوہارا ہے
— پر رب دادوارا چھڈے تائیں

تیرا ۱۳ سال دی عمر وچ حضرت اسماعیل دا قربان ہون واسطے تیار ہونا

چھیا سی سالاں دا بڈھڑا حضرت خلیل ہی
بچہ نہیں کوئی میرے مالکِ جلیل سی
رب اگے دعا کر دا نالِ دلیل سی
— اک پترِ دینیک میرے تائیں

تاں ماجرہ وچوں اللہ پتر عطا یا
جدا مہاجر اللہ کتے پوچا یا
اسماعیل او بدا نام لکھیا یا
— اچھے تن مینے عمر تائیں

جنت دیاں راہیاں وچہ فقہہ بیان ہے
پڑھئے تے روئے پکا ہند ایمان ہے
اونٹنوں جا پڑھو جکیرول دادھیان ہے
— درو قضیتہ اُنت نائیں

تیراں سال عمر ہونی اسماعیل دی
کراں قربانی پتر نیک اھیل دی
سُغذ اک دیکھے ذات حضرت خلیل دی
— اُٹھیا فجرے چائیں چائیں

اُٹھو سویرے پتر تائیں فرمایا
ذبح میں کیست تائیں گلا کٹایا
میں دیکھیا اے سُغذ وچہ میرا جایا
— توں بھی کجھ دس میرے تائیں

بچے نے کیہا حاضر میری جان آں
صبر میں کرساں جکیر چاہیا سبحان آں
کرسٹو اونویں جویں حکم رحمان آں
— کر دا بے صبری ہر گز نائیں

تاں اگلے دن حضرت کمنڈہ ہجرہ تائیں
غلا کے وال واہ کے رُمر بھی پائیں
بچے میرے لوں سوہنے کپڑے پئنا تائیں
— اسال جاونا کسے سبھن تائیں

اکوڑت والی کر دی بچہ تیار آ
تاں رب دے خلیل نے لئی چھری ہتھیار
ککھڑا نوری چکے کھڑی گلزار آ
— تاں بھل نکالیا رستی تائیں

تہ کوہ دور شہروں منی میدان آں
آج حج نوں جاندا جتھے سارا جہان آں

راہ وچہ تن وار ملیا شیطان آن — روکدار یسا دوہاں تائیں

پہلاں ایسہ بے ایمان مائی کول گیا سی
ایسھے بُسنے سی پھردا باہر پال گیا سی
پُتر کتھے نی جا کے اوسنوں کیما سی
ہلن گئے کسے دوست تائیں

کیئے بھولنے توں کمل کھلاریا
اوہ کرے گا ذبح اوتھے جنگل وچکارا
پُتر تیرے نوں نبی نے گیا باہرا
ہوش نہ کوئی تیرے تائیں

مائی لے کیسا دس وڈیا سیانیاں
کسندا شیطان یوں ایسہ بھیت نہیں جابانیاں
کدے پُتر بھی مارے کوئی اٹھیاں کائیاں
آیا سی خواب نبی تائیں

بیٹے نوں : سج کر داڈھا ایسہ خواب آ
تتاں مائی شیطان تائیں دیندی جواب آ
وحی آئی سمجھے کم خراب آ
نبی دا خواب تجھوٹھا تائیں

سُفہ رسواں سند وحی سبحان دی
میں نکھال کمانے شکرے مائی فرماوندی
جسے پُتر مہر ایلیگے۔ منی ذات تھماں دی
ایروں کوئی درجہ اُچا تائیں

جسے لکھ پُت ہو دے رب منگے قربانیاں
توں ہی شیطان کوئی پھر سی کدا شیطانیاں
دے دیواں مکے اوہ ناموں گھمانیاں
دور ہو ایسٹھوں چلا جائیں

کھا کے پھسکاراں اوتھوں ٹھامنی نوں
 اکھے خلیلا خواہاں تپکھے نہ جاتوں
 راہے اہلیا تاں رسولِ خدا نوں
 — ایہہ خواب شیطانی شک تائیں

پڑھیا لاخول تاں پھر رب دے خلیل نے
 ادوئیں جواب دتا اسماعیل نے
 لغنتاں پائیاں ڈاڈا کیتا ذیل نے
 — ہوں پھسکاراں تیرے تائیں

دوڑی بزرگ اسنوں پتھر پھر مارے
 ہون دیہہ ذبح وچر سچے دربار دے
 ظالماں گروں لہہ جا اچھی پکار دے
 — مرط کے ایہہ ویلا لہجے تائیں

دبے جد پتھر چھپیا اگے نوں جا وندا
 ادوئیں غمبیر پھر لغنتاں پا وندا
 تھوڑی جیہی دُور جا کے سامنے آ وندا
 — نس گیا ادوئیں دسیا تائیں

ہور جاں دُور گئے دیندا دکھالیاں
 پتھر پھر مارے نالے اکھاں دکھالیاں
 پڑھ کے لا حول حضرت کڈھیاں کالیاں
 — پھر اوس جرأت ہوئی تائیں

اُن پنج گئے دو نوئیں منزل اُتے پیاریا
 بھڑا اللہ ولوں کم تیاریا
 باپ پیارے بیٹھے تائیں پکاریا
 — ہن دیر نہ لگے ساڈے تائیں

ذبح ہوں توں پہلاں نکے جیسے نیچے دیاں ست وصیتاں

جاں ہوئی تیاری بچہ عرض سنا وندا
ست گلاں یاد میریاں رکھیو لا وندا
نڑنویں سالان دا بابا اگوں فرما وندا
— چھیتی دستیں نہ دیر لائیں

پہلی وصیت اسماعیل فرمائی
چھری نوں تیز کر لو و خلیس الکی
تیس کمزور متاں و ڈھے نہ کانی
— ہووے تکلیف میرے تائیں

دوسرا بھول لتا باہاں بھی میریاں
ذبح دے ویلے ترفاں چار چو فی ریاں
خون نہ پئے جانے اُپر چادران تیریاں
— ہوواں بے ادباں و چوں نائیں

تیسری وصیت تو ہاڈی عمر و ڈیری آ
تو ہاڈے ستھیں مہن موت آونی میری آ
صبر کما نیو رکھیو و ڈی دلیری آ
— صبر بفسیر چارہ نائیں

چوتھی وصیت حضرت بھل نہ ہاونا
میرا سلام میری ماں نوں پوچا ونا
آن کے چھیتی ٹر چلتیا پرا ہونا
— خدمت دا موقع ملیا نائیں

چوٹی وصیتِ حضرتِ کرمِ کماویو
 سہرِ کماوے امیرِ نصیحتِ فرماویو
 لہو بھنا گڑا تہ میری ماں نول پو چاویو
 — فرط کے میں آو ناں نامیں

چٹواں جو میرے ہانی میرے نال کھیلدے
 ساڈے گھر آون نہ نہن پلیدے پلیدے
 پھردے سال کٹھے چوں پھل رو پلیدے
 — اگ لگے گی اماں تائیں

سٹواں جے بچہ بچھے کتھے گوا یا
 جو تیتھوں تے تیتھوں چنکار کھے گا سا یا
 آکھیو میں ہاں اوہدے کول چھڈ آیا
 — کوئی تکلیف آوے نامیں

سُن کے وصیتاں نبی چہ گرا لیا
 اکھیاں میٹیاں تے چہ اچھدایا
 لتاں باہاں بٹھ متھے بھرنے لٹا لیا
 — اللہ اکبر کیسا پامیں چھا پیر

چھری توں پہلاں ہی رکھے جبریل نوں
 دج نال بیٹھوں کدھیں اسماعیل نوں
 ایسے جاہ دُنہ جلدی سنج خلیل نوں
 — دُنہ نوں پڑے اوہدے تھائیں

ہل گئی چھری مارے خون شرارے
 شکر خدا دا اللہ لایا کنارے
 اکھیں میٹیں الحمد خلیل پکارے
 — سُفنے نوں پورا کیستا تائیں

ہاں کھ لیاں اکھیاں نقشہ ہور دسا یا
 دج ہے دُنہ اسماعیل بچا یا

قبول نہیں کیستار ب دل گھبرا یا — تاں کیست اعلان اللہ ساری

میرے خیلا توں چھڈی کسرنہ کانی
 ذبح دے اُتے طاقت پوری توں لانی
 بچے تیرے بھی ستھی کر کے دکھائی
 — دھون بلائی ذرہ نائیں

ایہ میری امرضی تیرا بچہ بچا لیا
 ذبح عظیم اوہدی تھاں تے کوہالیا
 ایسے بچے بھی بندے جگ نوں کھالیا
 دیندے ہاں نیکی نیگاں تائیں

حضرت محمد رسول اللہ صلعم واپس پین

اللہ تعالیٰ نے آپ کی زبان تے کن جیسو پتھیں بچا

نورس سال عمر نبی عباس پا وندا
 مُنڈیاں مے نال پان نوں جہ وندا
 اُمت دے وان نوں رب جابج سکھ وندا
 بحریاں توں شون لیتا تائیں

سرور فرماون مُنڈے بہت شیطان سی
 بھریاں پان گاون گندی زبان سی
 پھیرے ٹھوٹھیاں ہاتھ وان ایو دھیان سی
 — پتھ دی بُخت کونی نائیں!

راست نوں مکھیاں باہ مال بہا وندا سے
 اک مُنڈے نوں روٹیاں خاطر لعل وندا

بڑے ہوئے نوٹ اہڈی پکی پکاوندے — سبھناں دے گھروں روٹی لیاں

جنے ایال سبھناں دے گھر جاوے روٹیاں کٹھیاں کر کے اک تھان مکاوے
ابو جہل کافر دی پھیر بیٹھک چر جاوے — گاوند اسی لونڈی سنے چائیں

یاد کریند اگیت خوب پکاوند ا — اے پھر منڈیاں نوں گیت سناوندا
ہراک سُن کے یاد کرداتے گاوند ا — ایہہ اینویں رواج پکا پائیں

جے تاجراں دا پتہ گے شام تھیں آئے روٹی دا لے نوں اُدوں آکھیا جائے
بیٹھکوں مُنیں جو اوہ ناول لیا ئے — پھیر آن کے سناویں ساڈے تائیں

شہر وچ ویاہ وڈے گھر کسے آیا کنجریاں گاوند دا اعلان کرایا
ساتھیاں نے اوون شہر مینوں گھلایا — اچ وار کاتیری اے شک نائیں

روٹیاں لیاویں نالے گون بھی سُننے ایں چنگے چنگے چونڈے چونڈے ہوش نال چننے ایں
اساں عقل دے لیڑے مچر پکے پُننے ایں — ہوش دے نال جا میں آئیں

حضرت فرماون جاں میں شہر نوں آیا اک پتھر دے ول اُنگلی کر کے فرمایا
میں ایں پتھر تے بہہ کے ساہ کڈھایا — بیٹھا بھی رہیسا دیر تائیں

ایسا ہنگلاٹ رتوں لٹاں میں پے گیا
دوسرا ساتھی آکے روٹیاں لے گیا
لنگھ گئی رات اوتھے ستا ایڑو گیا
— تینوں گھلووندے مرطکے نائیں

دِنے میں واپس گیا ہوئی لڑائی
چنگا توں راگ سُنیا کیتی کمائی
چنگی توں سانوں آکے روٹی کھوان
— تینوں گھلووندے مرطکے نائیں

بُھل گیا چیتا کدی پھیر گھلاوندے
پڑھدے نے قصے ناری ناول سافندے
اُگئے تاجر پئے باناں نے پاوندے
— روٹیاں لے کے سُن کے آئیں

حضرت فرماون آہ پتھریا ہمارا
آگئی نمیت در میرا چلے نہ چہارا
میں ایس تے آکے بیٹھا پھیر دوبارہ
— اللہ جھوٹوں بچا یا میرے تائیں

نہ کتاں نے سُنیا تے نہ جہیجھتیں بولیا
نبی ساوے دا بچپن اللہ نے تولیا
اللہ بچائے نبی دسترا کھولیا
— اتریا پورا گھٹیا نائیں

ایہد رُب دیکھ نبی ایسنا ندی شان اچیری آ
یئیاں دے پتلے چند نیکیاں گیری آ
صحاباں دے بچے دستاں کیڈی دلیری آ
— جنت دیوے نے اللہ سائیں

اصحابِ اہلِ اولاد کی تربیت

پہلے ہونڈے پہلا کلمہ پڑھاؤندے
 معنی سکھانڈے تے پکا کلاؤندے
 زہد نہ چھڈیں ایہو سبق پڑھاؤندے
 — شرک دی بات بولیں ناہیں

پڑھ پڑھا آیتاں دتن پاک قرآن چوں
 یاد کروں آیتاں اپنی زبان چوں
 کھڑن میٹے نیرے دوسرے مکان چوں
 — مسجد وچہ رونق بالاں تائیں

دپہ نماز بچہ پچھتے کھلارنا
 پڑھنی سکھونی ناسے پیار بچکارنا
 اس سال مُنڈے تائیں گُٹنا مارنا
 — چھڈن نماز دینی تائیں!

پھیر کتیاں بچیاں تائیں روزے رکھاؤنے
 بھکھتے جے روون بچوں چپ کراؤنے
 نیکی دی عادت پونی نیک بناؤنے
 ایہہ ماپیاں دے ذمے شک تائیں

روزے دے متعلق مائی اربعہ بن معوذہ اربیان

دہسہ بخاری ایہہ روایت آئی
 مائی اربعہ جو معوذہ دی حسابان

آکھے محترم نوں نوں نبی اکھی — دستیا عاشورہ روزہ چاہیں

ایس سب لوگ سوین سندر روزہ ل رکھدے — اجر تہذت اللہ پاک توں چکھدے
بچے اساڈے روزہ رکھدے تھکدے — بعد دوپہر روون ڈھا میں

بھکھ پیاس اوہناں تائیں ستاوندی — میں روں لیا کے اوہ کالھے بناوندی
کھڈولے بناوندی تے بال رچاوندی — توڑن نہ دیواں روزے تائیں

شام تک آج بیج لا کے لنگھاوندے — کھلدا روزہ بالاں تائیں رجاوندے
نیکی سکھاوندے تے نیکی کراوندے — پلدے سی بال ایسینیں رائیں

اک مقدمہ تے عمر و فیصلہ

وچہ بخاری اک واقعہ آوندا — جاں عمر خلیفہ بیسی حکم چلاوندا
پیٹی شراب اک بسندہ دیاوندا — اندر رمضان طلسمیا نائیں

پھر کے سپاہیاں کول عمر پچایا سی — لگا دربار حضرت غصے وچہ آیا سی
گج کے شیرب دے آکھ سنایا سی — اونے شرم نہ آئی تیرے تائیں

بچے بھی ساڈے پئے لڈے خرمیناں
بے نصیبا ایہہ رمضان مہینہ ایس
رمدے روزه تے توں کیڈ اکینہہ ایس
— رمضان دا لحاظ کیتا نائیں

خلیفہ جی اسی دے اوں لوں مارے
وٹا وٹ کے مارن نہ لحاظ گزارے
کدھ دتا شہروں طرف شام دربارے
— وڈن مدینے دینا نائیں

حضرت عائشہ صدیقہ رضی اللہ عنہا دا بچپن دا قلم

چھ سال عمر حدوں نبی نوں نکامی
نوں سال عمر ہوئی گھر وچہ آئی
اٹھاراں سالوں دی عمر پے گئی جدائی
— دتا رنڈیسا اللہ سائیں

سال پنجتالی پھر رنڈیسا گزاریا
دین دی خدمت دن رات ہی کاریا
جگڑے مکائے پھر صحابا بند کپیا ریا
— دھن دھن علم مائی تائیں

بانی سؤدس حدیث یاد پاری
جو نبی تھیں سنی یاد رکھی اوہ ساری
حافظہ تے شوق دتا ذات غفاری
— رحمت برسانی اللہ سائیں

حافظہ

وچہ بخاری دے روایت آوندی اپنی زبانی مائی آپ فرماوندی
میں بچی جیہی کھیڈال پاس نبی سناوندی چیتا ہے ابے میرے تائیں

نت ساڈھے نت عمر اکھیامائی سورۃ القمرا ایہہ آیت جدائی
ادھنی وَاَمْرٍ وَّحِیْہِ اَکْہِ اَہی بھلیا چیتا مینوں تائیں

کرو خیال ہن شوق تے دھیان دا مائی جی اتے کیڈا افضل رحمان دا
اُتتاں دیاں اُتتاں شوق یاد کراوندا دین پیارا بالان تائیں

حضرت عمیر مولیٰ ابی اللحم دا شوقِ جہاد

اُودا وداک روایت سنائی عمیر غلام ابی اللحم دا بھائی
عمر چھوٹیری اتے شوق لڑائی عرض کریندا سرور تائیں

میں خیر دی جنگ وچہ جانا چاہوندا ابی اللحم تائیں جا سفارشش لیاوندا

بھرتی کراؤ ینوں عمرضاں سناؤندا — پورپنخ گئے خدمت سرور تائیں

ابو اللہ کے حضرت میرا غلام ہے — نکا جیہا بچہ شوق جنگ دا خام ہے
نے چلو نال رورو کردا سلام ہے — کیتی سفارش بنی تائیں

بچے نکلے دا شوق دیکھ جہاں دا — دتی اجازت بھریا بھانڈا مراد دا
اک بو بھی رتہ تلوار دی داد دا — سرور عطائی اوہدے تائیں

تسے نوں تنگ کر کے گل وچہ پائی — قدسی چھوٹا میچوں وڈی دسیائی
اوہ گھسڈی اوے دیکھ ہتے لوکائی — شاہا مجاہد اتیرے تائیں

ہو گیا خیر فتح فضل الہی — غیرت تمام نبی بنتیں وندائی
تھوڑا جیہا حصہ ملیا اینوں بھی بھائی — سرور کولوں کچھ دتا اسد تائیں

پتہ سی سارا میں نے بال نادان آں
نلے غلام دوجے ہتھ وچہ جان آں
حصہ نہیں پر شہادت دھیان آں
— ایہہ دینی محبت شک تائیں

عمیر بن ابی وقاصؓ اشوقِ جہاد تے شوقِ شہادت

دجہ اصحابہ راوی ذکر لیا وندا
سعد دا بھائی جو عمیر سدا وندا
ابن وقاص دا ایہ پُت فرما وندا
— جنگ بدر دا شوق روہاں تائیں

سعد جوان اُس تے ہانا ضروری
لشکر تیار کر کے آئے حضور سی
لکھیا عمیر پچھے مُنہ اُتے نور سی
— تاں سعد نے کیا اُس دیکھ تائیں

توں کیتھے پھر تائیں ایتھے چھپا چھپا وندا
کردا سرگوشی بھائی عرض سنا وندا
سردرنہ موڑن بینوں ڈر ہے اوندہ
— متے آکھن توں بگا ایں جانا تائیں

تے شوق ہے میرے تائیں ٹاٹا ای جنگ دا
ہوواں شہید دل رب توں مسنگدا
سامنے نہ ہوواں نبی پاک توں سنگدا
— موڑنہ دیون میرے تائیں

جاں سرور سے پیش ہونی فوجی قطاری
اوہ بگا جیہا وچہ کھلا ڈٹھا سرکاری
پیر کے باہوں سرور کڈھیا باہری
— توں جنگ وچہ جان جو گنا تائیں

جہاں بلیا جواب ردوں چاگراں ماریاں
رلاں پیاد یوسے کرے گریہ زاریاں

رب دے جیسا آساں کھیاں ساریاں — گھرنوں میں جاوَن جوگکا نامیں

جاں سرودوں پتہ نگار حمت فرماندے — خیرنوں جان دی اجازت عطاوندے
ہن دونوں بھرانہاں پھلے سماوندے — نالے تسیار چائیں چائیں

غیر دی آس پوری ہوگئی پیاریا — دوجی سی آس جاواں او تھے ای ماریا
ایہ بھی تاں فضل اللہ پاک گزاریا — ملی شہادت او سے تائیں

پچھیاں نوں جہاد دا شوق

اُحدی خاطر ہویاں لشکر تیاریاں — باہر میدان وچہ صفاں کھلمیاریاں
آن کے نظراں جدوں سرور نے ماریاں — بالال دا انت کوئی تائیں!

سرور فرمایا بال کوئی نہیں جاوَنے — آساں کافراں کو لوں تائیں بچے مرواوَنے
اوہ بندے جاوَن جیہناں کافر مکاوَنے — بچھیاں دی لوڑ اوتھے تائیں

مُرط دا بیٹا عبد اللہ بھی موڑیا — زید بن ثابت تائیں فوجوں وچھوڑیا
اسامہ بن زید زید ارقم دا توڑیا — براء بن عازب جاوے تائیں

عمر دین عزما تے اُسیدانہ مباتوں
اوس وی اُپتا واگ پچھاں پرتاوں
اوسید خندری مُرا جا بھراتوں
— نکھیاں دی لوڑ اوٹھے تاہیں

سُمرہ نہ جاوے ہُت جُذب پیار دا
رافع خدیج دا صحابی ہمارے دا
موڑ دتے سارے حکم نبی سواہے دا
— مالان دا کم اوٹھے تاہیں

خدیج تاں عاجز ہو کے عرضا سناؤندا
پُتر میرا رافع تیر چلاؤندا!
ایہدا نشانہ کدے خطا نہیں جاؤندا
— ایہنوں نہ موڑو سرور سائیں

مذبح بھی اُتھا ہو ہو دیوے دکھا لیاں
ہیں وڈا معنوم ہو واں اندر پالیاں
تاں زور نے ایہد دلوں دغاں ہٹالیاں
— بل گنی اجازت رافع تاہیں

تاں سمرہ بن جذب گمندا متر سب باپ نسل
سمرہ بن سان جد کے اکھتوں آپ توں
میںوں اجازت خشن دھکاں سراپ توں
— میں رافع توں نگرہ اشک تاہیں

مہارہ نے کیہا حضرت سمرہ بن دیرا
ابو کشتی وچہ رافع نالوں بکری شیرا
جاں حضرت اُٹھلانے پہنچ سمرہ نے گیرا
— ڈھا لیا حضرت رافع تاہیں

ہیں حضور نالے دیتاں اجازتاں
نیکی ول بھجناں نیکاں پچیاں عادتاں

بورا اُتے بھی ہو گئیاں نے حمتاں — نال ر لایے سرور تائیں

مارو دھیان بچے سارے نے جانڈے موت نال کھیڈن جانا وچ میدان لے
بہترنگ دی موت نول اوہ جنت جانڈے — موت نول سدھے جاون تائیں

ابوسع ذکوان بن عبد القیس دی قربانی

فوج دی دیکھ بجال کیتی سدکارے اپنی اپنی تھائیں سارے تیار نے
جنت کو لایا کم بور اسوار نے — ختم کیتو نے قہقے تائیں

پنے گئی رات ہن ڈیرا جمایا شہدیاں بجا ہاں تائیں سرور فرمایا
تسال فوج دا پیرہ دینا فرس لکایا مردوں پھیرا کمن سبھناں تائیں

میرے تہنو تے کون پیرہ دادے گا مینوں سو ا کے رات جاگ ننگدا ویگا
اٹھیا اک بندہ حضرت عاجز آوے گا — تاں پچھیا نام سرور تائیں

اوک اٹھیا اوکوں حضرت نام ذکوان آں بیٹھ جاکم کیستانی سلطان آں
بھرنسرمایا کون ایسا جوان آں — جو کرے حفاظت میرے تائیں

تاں اٹھیا اک بندہ آکھے حاضر غلام ہی
 نبی فرمایا بچپہ تیرا کی نام ہی
 ابو سبیح کہندا میرا نام امام جی
 بیٹھ جا کیسا سرور سا میر

پھیر فرمایا میری راکھی کون کرے گا
 جسے آوے کوئی دشمن نال اس دے لڑائی
 بیٹھ بچائے اتے آپ اوہ مرینگا
 اٹھیا اک آکھے میں ہاں چائیں

حضرت فرمایا اپنا نام بتاؤ نا
 ابن عبد القیس اوس کیتا سناؤ نا
 بیٹھ جاتوں بھی ذرا ٹھیر کے آؤ نا
 ہسی ہنھیرا دور تا میں!

خٹوری جہی دیر گزری آؤ فرمایا
 رتتاں بندیاں نوں وَاچ مار بلا یا
 اک بندہ جلدی نال سامنے آیا
 دوسرے دو کیوں آنے نائیں

دو جے دوسا تھی کتھے حضرت فرمایا
 ہتتے واری میں ای پھساں عرض سُنایا
 کیتی دُعا نالے شالبش فرمایا
 کردار ہیسار اکھی رات تائیں

آ، کھاں و ہا بیا ایں شرماں کھائیے
 ہووے آن تے ڈب کے فر جا ہیئے
 صریح حکم آگے سو سو عذر بنا ویئے
 جان دا بھی خطرہ کوئی نائیں

نہ شوق تو حیدتے نہ شوق نسا دوا
 نہ روزے دا شوق نہ حج نیاز دا

بیشتر رشتہ ذرات قرآن دا — سینے تے ہمتہ ہد سے جانیں

دوسلے دیکھ نیکیاں مسلماناں دے — کیڈے کیڈے دل تالے پچھے ناوان دے
اسیں کھا کھا رہنے ہاں انگ جیواناں دے — عمل دا شوق کوئی ناہیں

معاذ بن عمرو بن جموح تے معاذ بن حارث

دامیدان بدوچہ کارنامہ

عبدالرحمن آکھے عوف دا جابا — بدرمیدان صفت پہلی میں آیا
بچے تے کہتے نال غور نیکیا یا — برونی تسلی میسری ناہیں

بچے ول ڈٹھا اک چھوٹا جیسا بال سی — کھتے بھی مال کھڑا چورے دے نال سی
میںوں آئی کوڑا تہن دیکھ ابر حال سی — ایہہ بچے کی لبتیں ایہیں جانیں

بچے کہتے جے ہندے پور جوان آل — لوڑ دے ویلے بل جاندا تران آل
میرے پاسے کمزور ہوئی طبع حیران آل — اے سوچ میں اگے کیتی ناہیں

بچے پاسے والا میںوں بڑھلکے آکھدا — چاچا جی پتہ ای ابو جہل میاںک دا

سُنیں ہاں گل تاں میں اودے دل جھا کدا — کی کہنا ایں ابو جہل تاہیں

اودہ آکھے میں سُنیاں پاسوں ڈانگراں ہالیاں ابو جہل نبی تاہیں کدھدا اے گالیاں
میں سُن کے دل اندر قسماں نے کھالئیاں — جے اللہ دکھاوے ظالم تاہیں

وکھا دیں جے مینوں چاچا دیکھ کی بند آکے یا اودہ یا میں مزہ آجاوے رن والے
ماراں یا مراں مل لہو دے کن والے — میں ہو یا جیراں سندے سائیں

اے اودہ نہ بیٹا دوتا مینوں پچھا وندا اچا چا جی کدھرا ابو جہل دسیا وندا
اے میں دوجے سال پچھنا چا ہوندا — دسیا ابو جہل میرے تاہیں

میں دسیا اوہناں لوں اودہ جو گھوڑے تے جاوے صفال بناوے اتے باہاں بلاوے
اودہ ایدھروں جو کجھوے پچھاں تکاوے — اودہ جے کافر شک تاہیں

اوہناں سُنیا پچھا تا بٹھ لئیاں جے تاریاں باز جیوں پیندا پر چڑیاں نکاریاں
جوڑکے کندھے پوئے نیچے مارا ڈاریاں — اودہ گئے اودہ گئے دستے تاہیں

معاذ بن عمر واپنے موموں بستا وندا میں لوکاں کولوں سُنیا کافر مار یا نہجا وندا
سخت حفاظت ہے اودہ اپنی کرا وندا — میں ماراں گا اوس لوں دلوں چاہیں

ابوہل گھوڑے نے ایسہ پیدل چلے
اوہ صفا بنا کے ایسہ ہی پہنچ گئے تارے
بندھے دچہرے ڈر خوف اتارے
— ماری تلوار گھوڑے تائیں!

ت

گھوڑے دی لٹ فوڈی ایسہ دی تلوار ہے
کافر دی لت وڈی دوجے سردار ہے
ہل پئے دونوں سواری اسوار ہے
— اڑنگدا کافر اوہیں جاہیں

اوںے پھرا وایا نیاں نے مینوں مکاوتا
بچیاں نے دوجا حملہ فوراً کراوتا
ڈارتے ڈار کیتے چپ کراوتا
— آن پئے کافر دا ہودائیں

تظ

ہکرمہ دیکھے دُوروں تدا دوارا کے
آپیا شیر وانگول گج کے دھا کے
ماری تلوار ڈولائے گئی لاہ کے
— معاذ بن عمرو اوہے سائیں

کچھ پنج گئی کھل بانہہ لمکدی لشکری
بھجن لگے تے جا جاتاں نوں انکدی
اوس مگر کچھے پائیں تاں بھی راکدی جھٹکدی
— پیر سیٹھ دیوے ستھ تائیں

پہلے کے موہڈا شیر بانہہ نوں توڑ دا
توڑ کے بھو آں کے ماری نال نہیں چھوڑ دا
کجھے ہتھ لڑیا بیڑی کفر دی بوڑ دا
— جنت پوچھائے اللہ سائیں

یاراں سال ابو سعید خدری باوجود حاجتمند ہونے کے سوال نمبر ۱۰

وچہ اصحابہ استیجاب دے آوندے
ابو سعید خدری آپ فرماوندے
میں اُحد وچہ پیش سرور عالم دے آوندے
— عمر سی چھوٹی رکھیا ناہیں

باپ میرے بھی حضرت نوں عرض سنایا
ہڈاں پیراں دا کھلا لڑکا بستایا
تاں مینوں نبی نے بار بار نکایا
— عمر چھوٹی جی جاوے ناہیں

میں چلا گیا گھر باپ گیا جہاد نوں
ہو یا شہید پا گیا اپنی مراد نوں
میں رہیا یتیم و کبھیاں گھر برباد نوں
— ہتھ پتے ساڈے کچھ ناہیں

فایاں تک فطرت آئی میں سرور کول آیا
کراں سوال ایہہ ارادہ بستایا
لوکاں نوں دین کرن مینوں بھی سایا
— میں آ گیا سدھے ساہوہی راہیں

جاں حضرت نے مینوں ٹھاو عطا فرماوندے
جوڑب کولوں صبر منگن صبر اوہ پاوندے
جو منگدے پاک بازی اللہ عطاوندے
— جو منگے غنا دیندا سائیں

میں سنی جد و عطا دل بھر گیا میرا
سوال نہ کیتا گیا اینویں ہی پھیرا

بڑے عالی آگیا کر لیا جیرا — کدے بھی سوال کیستاتا میں

پاک بازی نے صبر رب توں منگیا — فنا بھی منگیا نہ رب توں سنگیا
سب کچھ خدا نے و تار تہہ بھی رنگیا — پاک سبحان اللہ سامی

مولوی مسلماناں دیکھ نے پیاریا — عام نصیحت کیتی بنی نے سوہاریا
بچے نے جاتا سرور مینوں فرما ریا — میں کرنا سوال ہرگز نائی

توں زندگی اندر منگن کسب بنایا — میرا حق ہے لوکاں اُتے کولوں ٹکایا
بُھگ بُھگ کے ظالمن لے ملک نول کھالیا — صبر نہ آوے تیرے نائی

منگیاں کرن لوک گلاں بنا وندے — دیکھن جاں مینوں منہ پرہاں پھرا وندے
اللہ ای خیر کرے مولوی آوندے — سانوں ایہہ چھڈ دے نائی

توں سگوں سر چڑھیوں آکھیں منہ روڑیا — اودن دا حلوہ پوڑی وچھے میں جھوڑیا
اگنی سی موڑ مینوں کاہل سی کوہڑیا — سگوں لسی بھی پہاویں میرے تائی

اودے جیراں دا ہڑی والا ہے منگدا — حلوہ تے پوڑیاں لیا وے مولوی توں سنگدا
اڈو وار بجائیے کیڑے ڈھنگاں تھیں منگدا — نس گئی شرم دُور تائی

تیراں سالہ بچے حضرت سلمہ بن اکوعہ کی بہاؤ

غابر چراند جتھے اُوٹھ چراوند سے
ہنچ کوہ مریضیوں دُور لوک تہاوند
سرخٹے اُوٹھ چرن اوتھے ہی جاوندے
پھر دا چروال دُور تامل

گھوڑیاں تے چڑھکے کجھ کافر آنے نے
قتل چروال کر کے اُوٹھ بھلے
سلمہ بن اکوعہ صبح وقت تکا نے نے
ایس بھی جانا سی غابرا

تیراں کُ سال عمر بال نادان آں
نشانے دا دھنی بھتہ تیر کمان آں
دورن داسٹہ جانے سارا جھان آں
بھسی مشور دُور تامل

گھوڑے مگر بھجے پھڑکے سیا وندا
بے گھوڑا تے مگر امید نہ پڑا پھڑا وندا
تیر نشانوں کدے معاذ حساب وندا
این دیکھ نے ڈاکو جانے تامل

پڑھ کے پہاڑ کر کے منہ مدینے نوں
مار ڈاکو ک پھڑا لہ کافر کینے نوں
ٹٹ کے لے گئے ڈاکو نبی بگینے نوں
چروال بھی ماریا نے تھائیں

مار کے دا ج پھپھے ڈاکو آندے بھتیا
جانا نہ پاوے وانگ شردے گھتیا

نہ برسانے اتنے کم سی بھیسا — رہے اور بنے دھمکے اور ہناتائیں

اونہاں نے جاتا پچھوں لشکر آگیا
گھوڑیاں بیسن ہر کوئی گھوڑا بہہا گیا
پر آگنی امداد اوہناں تائیں

برپھے تر بہہ اتے تر بہہ سی چادران
سڈیاں راہے اوہناں وڈیاں بہادران
ایہ لٹ دامال ملیسا عاشقان ساراں
— مُڑکے مٹکان پچھاں نائیں

لگ گیا پتہ اوہناں منڈا اکلآ
گھیر دے مینوں کر کے دل دی تسلآ
میں جڑھیا پہاڑ ڈاکو مار یا ہلہ آ
— اوہ دیکھ کے لہ گئے اوہیں جا

اوہ بھی اک ستے اتے جبل دے آوندے
نام کی تیرا دوروں اکھ سناوندے
میں سلمین اکوع آکھیا چپ کر جاوندے
— جیویں کوئی کر دائے صلاحیں

بتکھے جیہے دیکھن تاں میں آکھیا للکار کے
جے مارن ارادہ مینوں کچھ لو مار کے
میں لہا آج چھڈوں سینے تسانڈ ٹھار کے
— جان نہ دیواں تسان تائیں!

مینوں قسم خدا دی جس نے کرم کمایاے
نبی محمد حق دے کے گھلایاے
آج جیہڑا بھی میری چپ بیٹھ آیاے
— جان نہ دیساں اوس تائیں!

جے بھجو گئے میرے مگر ڈاہ نہ دواں گگا
 جے اگے بھجاؤ گھوڑے میں مل پوراں گگا
 مار مار کے تیر خبر تساں دی لواں گگا
 — جانے جہاں میرے تائیں

اصل دچھکھیں لاواں اوہناں کفاراں نوں
 تالے اڈیکیاں اپنے مومناں یاراں نوں
 مار کے کوک آیا ساں مدنی بالاراں نوں
 — دس پے دوروں میرے تائیں

آگے مومن ہوئی ڈاہڈی لڑائی سی
 آخر شکست اوہناں کافراں پائی سی
 کئی میدان وچ پہ موئے سودائی سی
 — ساڈا اکو شہید شک تائیں

اویسے تیراں سالان دا بچہ مسلمان جے
 اوئے ساڈیو جو الوں ذرا کر بودھیاں جے
 تیں پنجے چوں چو ہا کدھ لونڈ تران جے
 — اوہ ڈاہ نہ دلیرے تساں تائیں

بوہیاں تے زور آتے ڈاہڑیاں منائیاں
 سینے اندر اندر جاجا وکھیاں مانیاں
 سیٹیاں مال اوہورا گنیاں گانیاں
 — ڈب کے مر جاؤ تھاؤں تھا نہیں

حضرت برابن عازب تے حضرت عبداللہ بن عمر اشوق شہنا

پہلے اپنی جنگ مسلمان کمزور نے
 نہ کول تھیار نہ آسواریاں جوڑنے

بن سو تیراں بندے کرنا کی شوئے — ہر شے دی نوڑ فوج تاہیں!

زباں سی نوں اتے اٹھ تلواراں سی
ہڈاں دیاں او دھڑاراں دیاں اراں سی
سترسی اوٹھ کچیاں پگیاں مہاراں سی
— بندہ ہزاروں دودھ پائیں

سو گھڑا ست سو اوٹھ تھتھیاں اسواریاں
مٹ شرباں دے تے ہانڈیاں کراریاں
واہے تے طبل تریاں و جن شکاریاں
— رتاں بھی نال گاؤں چائیں

نی دے لشکر وچہ لوڑ جو ناں دی
خجرتے نیزے برچھے تیراں کماناں دی
کھاؤں پیوں دی تے تلواراں مہاناں دی
— کوئی شے پوری دے تاہیں

دیکھی جد فوج حضر کردے دے عاہیں
تیراں توں ننگے دید جتیاں تاہیں
ایہہ ننگے نے اللہ ایساں لیر عطاہیں
— بھکھے رجا دیں مولا سائیں

ایہی حال فوج جلی میدان نوں
بدا اللہ بن عمر ٹھارکھ کے دھیان نوں
واری واری اوٹھاں اتے سفر مکان نوں
— براہ بن عازب نال پائیں!

اڈے مدنیوں منزہ کھلے دکھن بے
قلعے ہوئے اے منزہ چونیاں بکھن بے
دور جا طیئے شاید ایتھے ہی رکھن بے
— دوسری تیسری منزل پائیں

بچے بچے آہے سفر تھکا دیتے
اڑے ہوئے ہوش سرد پھیر پرتا دیتے
مڑ جاؤ پچھا ہاں! ہمدینے دے پاد تے
— بھیاں دی لوڑاوتھے نائیں

ماریں دھیان ڈرا پچیاں دے جوش نوں
خذبہ ایمانی نوں تے دین دی ہوش نوں
اپنے نوںٹھے دے دیکھیں جوش خروش نوں
— فلماں توں ہٹدا تیتھوں نائیں

زید بن ارقم و اجوش ایمان تے سولہ نظارہ تے عبد اللہ بن ابی دا ایمانی جذبہ

سن پنج ہجری اک جنگ پیاریا
بنو مصطلق جس توں کہن سوہاریا
جنگ سی بھارا اللہ فضل گزاریا
— فتح عطائی ساڈے تائیں

رتوں دو بندے لڑ پئے مسلمان سی
اک مہاجر اک انصاری جوان سی
بھئی جیہی گنوں داہدا ہویا انجان سی
— اللہ بچا دے مومن تائیں

انصاری لے چا گھر ماری بھئی انصاریو
پئے گیا مہاجر مینوں مدد گزار یو
مہاجر بھی کھٹے ہو گئے جائیو نہ قاریو
— آج فیصلہ ہووے ایسے جاہلیں

راہی تیار ہو گئی آپس وچہ بھائیوں دی
 کچھ پئے گئے سیانے گوشش کیتی منغانیادی
 ہٹ ہٹا ہویا ستھہ ٹر پئی راہیاں دی
 — چلے مدینے والے راہیں

بداندہابی نون پتہ لگا لٹائی دا
 معاجراں دے جوش ناتے ہٹ ہٹائی دا
 انصاراں نون کہے ایہہ بدلہ نیکی کمائی دا
 — ڈبکے مرد متقاؤں متقائیں

یہہ سی منافی بے ایمان پرانا!
 ظاہر اموں وچوں کافر سیانا
 دونوں ہی طرفوں کچھ کھٹنا کھٹایا
 — چوہدر کماوے دیر تائیں

انکے انصار و تساں کسل کو دایا
 ایویں ہی اپنے شہر نبی بلایا!
 اور کھٹے ننگے کھٹے کر کے ایتھے لایا
 — ساڑوں بھی کھاوے دیندے تائیں

شاں گھر مکان دتے او تلیاں آیاں نون
 بیویاں طلاقاں دھلے رتناں گویاں نون
 ہار گئے مقابل کے لوڈ موز دسایاں نون
 — اے جے بھی کڈھو ایہناں تائیں

شاں
 انکار کھٹے کرو چوہدریاں اسیلاں نون
 کر کے صلاح کڈھو ایہناں لیلیاں نون
 پھر کھال شہر سدھے بنھہ دکیلاں نون
 — نرت دی کھلیں چچی تائیں

انکے شاں وچہ بھی کردا کجواں آ
 اک نیک جیہا بچہ کھڑا او سے سے پاس آ

کبند اُبی دایٹا وڈا خناس آ — جو کھندا ذلیل نبی تائیں

توں آپ ذلیل تیرا باپ ذلیل آ رب دا پیغمبر عزت والا اصل آ
تیری قوم بھی تینوں گنہگار نے رذیل آ — شرم نہ آوے تیرے تائیں

ایسہ زید بن ارقم تیراں سال دا بال آ حُب نبی دی نالے آن کمال آ
جھلی نہ گئی ایجھوں نبی نون گال آ — دیوے جواب ڈر یا تائیں

عبداللہ اُبی ہن دل وچہ سوچ دا کھنڈ گئی گل ہن آپے ہی پوچھا
نبی نون نہ پتہ لگے ایسہ دل ٹوچھا — گل نون روکاں کیر طے تائیں

مُندے نون آکھے بس بھایا سیانیاں میں ہسے دی گل کیتی توں کیوں رنجانیاں
ایسں دل دے ہاں مومن توں کی جانیاں — آگے نون گل نہ چپلائیں

پرزید نون غصہ پاس نبی دے آوند اہ سب نون ذلیل آکھے فرق نہ پاوند
گزر یا حال سارا آکھ سناوند — دلوں ایساں دار تائیں

کول عمر سی چڑھیا غصہ قمار دا رب دے حبیب تائیں عرض گزاردا
حکم فرماؤ لاہوال سر مُرداردا — دلوں ایسہ صاف پاپی تائیں

یہ پورا سا فن ابدائیتا مکارینے
گنڈا جمان واجمان توں لا بوینے
رور نے منع کیستامبر کماوینے
کے ویلے جروش پہنکا نامیں

نہیں
نہ کیا پتہ عبد اللہ اُبی نوں
سُن لیا سرور میری گل اوس کسی نوں
سے دربارے رتے جھوٹھری سی نوں
لگا بستان میرے تا میں

نور اللہ دی میں کوئی گل نہ کیتی آ
نور اللہ دی نہ کوئی بھیرٹی ہی جیتی آ
نقسم ات دی نہ کوئی میری بے بنی آ
غظ کوئی بھیرٹا کیہا نامیں

بہنے جو ٹٹسٹسٹوں آ کھ سُنایا
تیر پتہ ایانا لفظ سمجھ نہیں آیا
کچھ بیٹھے انصاری اوسناں جی سوئی سُنایا
یا غور نال سُنایا پورا نامیں

برجھوڈ نہ بولے قوم سدا سردار دا
نکارنے عذر سُن کے کیتنا اعتبار آ
اودھر آج پتہ غور کرنا سرکار آ
مل گئی معانی گندے تا میں

بہاں پتہ لگا اوبدی شیطانی دا
مک بنایا جھوٹھا آ کھ من مانی دا
تسوں کھامن مومیاں نبی حقانی دا
غیر نہ پیارے نبی تا میں

اومار یازید باہر نہ آوندا
گھر بیٹھا روئے رب نوں عرفاں سناوندا

مجلس نہ اُدے گھر نمازاں ادا وندا — ایسی شرم نہتے تائیں

تال سورت مُنافقوں رب اُتاردا ایسے بے ایمان جھوٹا جھوٹ کسب کردا
عبداللہ اُبی والے پڑھنے پاڑدا — وچوں ایساں والا نائیں

جھوٹیاں قساں ایناں ڈھالاں بنایاں اتر دے راہوں روکن بڈیاں راہیاں
دلاں ایناں نے مُراں رب نے لائیاں — نیکی نصیب ایساں نائیں

لالاں گلاں

توں کھین تے دیرن سو بنے تہ نہل بھاوندے لکڑی زنجیل وانگول تینوں دسیاوندے
سو ہنیاں کر کے دل بھراوندے — وچوں گھن کھاہ دے سدے نائیں

جاں ربدے حبیب ساری سورت سنانی زید دی عزت سارے جگ ہولائی
پے گئی ٹھنڈ نیکاں مومناں بھائی — جو شرم دامارا نکلے نائیں

زید نوں سجھا کیتا رب رحمان نے شابش شابش دیندے مسلمان لے
دودھ گئی عزت ادھدی وچہ جہان نے — زید اشا باش تیرے تائیں

عبداللہ اُبی دا اک پت عبداللہ سی چہرہ زیند قریب آیا دل اُسا د بھلا سی
پکا ایساں دار مومن ان بھلا سی — ہتھ وچ پھڑ دا تیغ تائیں

جر جہیر دے قاتل تائیں حاکم بناو گئے

لوہے الغام فصلوں سائیں

باہر دنیوں پکڑ تیغ کھلو گیا
بگس نہ دیواں اندر شہر دے ڈھو گیا

میرا ک دن دُوروں تاریا
تے نبی محبت تخت اُتے چائیں
— زندہ نہ چچ

باشن نے ایچھے تیری ذات ذلیل آ
نہیں تے قتل کریاں قسم رتِ جلیل آ

اُسوں پلاندیا
ساہنے نہ ہوئے ایڈار کھ نائیں
— پیواں داوٹی دا کچھ

یوزوں تعجب ایہہ تے ادب گزار سی
آج لگ گیا پتہ دلوں نبی دا یار سی

عزت دار نبی پاک نگینہ بے
— جان دیو کدھرے میر تائیں

ارکے کھندا میں بے عزت کینہ بے
اکھ تے چھڈ جاواں شہر مدینہ بے

حضرت عبداللہ بن زبیر رضی اللہ عنہ دی بے مثال بہاری

عبداللہ بن ابی سرح مصر دا امیری
نکلے میدان چائیں چائیں

لوی عیسائیاں کیتی جنگ شہیری
لڑتیاں ہوئی کثیر کشمیری

دو لکھ آہرن ٹڈ فوج عیسائیاں دی

۱۲ ہزار فوج مومناں بھائیاں دی

وچہ میدان لڑے وانگ قصائیاں دی — وڈھدے نے اک توبے تہاں

مرزا قصائی جیونکر بکرنے کس دے — وڈھی اون مومن اک دوسرے تے رُس
ایہ مارنا سی میں تے توں پے گیوں دھس دے — بڑا ہی جوش ایناں تہاں

کئی دن جنگ ہو یا لڑے ٹکا کے — فیصلہ نہ ہو یا کوئی مک مکا کے
شاہ جرجیر آکھے فوج نوں سُنّا کے — اک سُنوا اعلان خاص سائیں

اُچے کھلو کے ظالم اعلان کراوے — عبد اللہ بن ابی سرح نوں ٹالیاوے
بیٹی میری دے نال عقد کراوے — دس لکھ روپیہ دیواں چائیں

عیسائیاں جوں جڑھیا باہجہ شمار آ — سب دی زبان موتے ہراک تیار آ
شاہ دا جوانی بنس کیوں بکار آ — دس لاکھ روپیہ تھوڑا ناہیں

ایدھر پے گیا فکر ہراک مسلمان نوں — کر دے نے رکھی اپنے افسردی جان نوں
فکر مند چہرے سون بے حمان نوں — عبد اللہ زبیر بولے ناہیں

فکر کیوں کر دے او ایہ اعلان کرا دیہو — جو مارے جرجیر لہر لیاوے فرما دیہو
جرجیر دی لڑکی نال عقد کرا دیہو — دس لکھ انعام لوے چائیں

سے بناں علاقہ میں فتح کراواں گے
جرجیٹے قاتل تائیں عامر تھوڑے
سے بادشاہی سوہنا تخت بناواں گے
لوہے انعام فضلوں ساٹھ

نندیا جنگ کنی روز سوہا ریا
عبدالقدیر جبراک دن دُوروں تائیں
جرجیٹے فوجاں چھے سپاریا
بیٹھا ہے تخت اُتے چائیں

بندیاں دو مورچکے سر تے بلاندیاں
گھٹ گھٹ شراب نالے اُسوں پندیا
میراں دے کھنباں سرچھاں بناندیاں
لاڈاں وچہ لیٹے خطہ نائیں

بندو روں دی ہو کے کچھے شکر دے آوندا
آوے سبھیکیں ٹریا ملک مٹکا وندا
وہاں نے جاتا ہے سفیر کوئی آوندا
صلح واسونیاں ساڈے تائیں

بروین ہاں نیڑے پایوانگ بگھیاڑ آ
مار تلوار اوہدا سیس اتاریا
گھنڈا گرایا سر پرچھے نے چاہڑیا
دھن دھن بانواں بندیاں تائیں

برہمماں دا پتر دوہتا شاہ صدیق دا
سبھانجہ مانی عائشہ نیک طریق دا
نہے ماسٹر ایس بندے خلیق دا
شان گیا اسکا میں!

حضرت عمرو بن سلمہ سیال دی عمر و قوم و امام

ابو داؤد صحیح بخاری و حپہ آوندنا
 عمرو بن سلمہ اپنا ذکر سنا و ندا
 ساڈا رستے تے ڈیرہ جو مدینے لوں جاندا
 — ننگدھ سے لوک ساڈے تھائیں

وڈکے میرا و ہننا باہیاں پچاوندے
 کی گل مدینے لو کی عام کیوں جاوندے
 او تھے نبی آجیرا اوبدی گل کی بتاوندے
 — دسی جائیو جے ساڈے تائیں

جیرا مسافر مسلمان بن آوے
 اود نال محبت سب کجھ بتا وے
 آیتاں قرآنی سکھ آیا سناوے
 — میں کر لوال یاد او ہننا تائیں

میں بر کو لوں پچیاں مینوں دسے سناکے
 جیرا بھی سناں سناں تھلاں نائیں
 جواں پکوند اگھوٹا لاواں ٹھکا کے
 — جیرا بھی سناں سناں تھلاں نائیں

مکہ جسد فتح اسلام لڈکاریا
 شیطان بھی بسنر پوری لڈسدا ریا
 بن لڑے تے ٹولا آوے مدینے پیاریا
 — سکھن اسلام چائیں چائیں

باپ میرا بھی چند ندے رلا کے
 ہمان ہو یا کول سرور دے جلے کے

آکھیرے سالوں دیوہو امام بنا کے — حضرت فرمایا اوہناں تائیں

ہنا قرآن جیرا اتساں تھیں ہاندا اوہنوں امام کر نوہ سرور فرماوندا
جاں کیتی تلاش مینوں بہتاسی آوندا — کیتونے اگے میرے تائیں

نت ورھے عمر مینوں ڈاڈا اسی چاسی نمازاں پڑھاواں تے جنازے اداہی
بہر ذراں دی برکت ہو بار تہر عطاہی — قرآنوں بغیر رتبہ نائیں

حضرت عبدالقادر بن عباس رضی اللہ عنہما

نوح الہاری وچہ دیکھیں پیاریا حضرت عبدالقادر اپنے مومنوں فرما ریہا
میں کئی بندے پڑھیا قرآن سوہاریا — کچھ تفسیر میرے تائیں!

دی سال عمر میری حافظ قرآن میں نبی توں سکھیا تفسیر بیان میں
ادھر سے اسی ڈیہا رہاں آن فان میں — اپنے گھر جی گئے نائیں!

مان مینوں بیوی جگاں دے پیردی مومنوں دی ماں عابدہ رب قدیردی
گی ماسی گئے عبدالقادر امیردی — ماسی کول رہے چائیں چائیں

اک دن گئے استنجے خانے نبی پیارے
پچھیا پیغیر ایہ کہیدے نے کارے
واپس جاں آئے لوٹا بھر یا کنسے
پانی پوہنچا یا میرے تاملے

کے اکھیا رکھ گیا ابن عباس آ
تاں دعا فرمائی رکھ دی آس آ
خدمت پیاری لگی نبی نوں راس آ
اللہ علم عطا دیں ایہدے تاملے

دیوی دی سمجھ دیوں قرآن کتاب دی
اُھر دھج کوئی نہ رہی تفسیر کتاب دی
اللہ دافضل ہو یا رحمت جناب دی
پرطرحہ کتاباں و ڈیاں سائیں

مبد اللہ فرماوے سالہ نامی گھ آیاں
سہرت دے پچھے کوٹیا وضو کر آیاں
نظلاں وچہ کھڑے حضرت سیان چا پایاں
سرور مولا دیوں بھڑیا ہرے تاملے

پہلے کے برابر کیتا قرأت سی حباری
میں تھوڑا جیہا بھد کیا نیت دھاری
اپنے دھمیان ہو گئے نبی عشاری
فارغ جاں جوئے سرور سائیں

میں تینوں دھم کو کے جد برابر کھلاریا
تیس رب دے سول تچے عرض کر داریا
توں پھیاں کیوں ہوویں رو عالم کپاریا
برابر کھلو واں کیہڑے را میں

اُس دن بھر دعا کیتی پاک خدا توں
دین د اعلم فہم اس نوں عطا توں

دوسے مائل ہوئے فضل کماؤں — رتیاں نیک دُعا میں !

بہرِ زماواں واثر اللہ فضل کمایا علم کہ آن تے حدیث عطا یا
بیراں سالوں دارب مفسر بنایا — کے نوں علم آینا میں

دس یاراں سال احقر عکرمہ حضرت عبداللہ بن عباس غلام

عمرہ غلام عبداللہ عباس دا — چھوٹی جیسی عمر کم کار گھر خاص دا
فہر سناوے رہنا عبداللہ سے پاس دا — صحیح بخاری نظر پائیں !

گھر دے کتوں جاں فراغتیاں پاواں میں — بچیاں نال کھیدال گلی وچہ جاواں میں
حضرت پڑہاؤں مینوں سستی وکھاواں میں — کھیدنوں باز آواں نائیں

ابن زین سندن میں کوئی غلد سنا دیاں — چلیاں بازار سودالین بتا دیاں
اوسے وچہ کھیدن وچہ وقت گوا دیاں — حضرت نوں غصہ انت نائیں

سداں تان میریاں حضرت سنگل پاوندے — بھد تانا اندر نالے سبق پڑھاوندے
تائیں جانیاتیتھوں کم کراوندے — بھن کوئی شرارت چلے نائیں !

میں لگ پیا پڑھنے سے سنگل پیار یا کھولیا سینہ اللہ پانی وانگوں بہا رہا
 دُردہ وانگوں پیتا پانی فضل غفار آ — حضرت نون خوشیاں اُنت نائیں

ایناں پھیر علم دتار بی ذات نے بحر الامتہ تے جبر الامت سوغات نے
 علم دانفع کُلیا اہل نجات نے — ہر اک نون علم بلدا نائیں

ایسے طالب علموں کی نصیحت

طالب علموں وقت ضائع نہ کرنا ہے رات دن کوشش کوشش و پیر ہی مرنا ہے
 بیٹھنا اک تھا میں مار کے دھرنا ہے — نمل نہ ہونا نخصا میں تھا میں

چکھدے پھر نارت رساں پدیاں روٹیاں اک تھاں بہہ کھاؤ اُستاداں دیاں سوٹیاں
 کئی پوندے فسادہ میں نیتاں کھوٹیاں — علم دا شوق کوئی نائیں

جیویں کالجاں دے بچے دیکھو کر دے شراتاں اُستاداں نون نابرن پھوک دیندے کھارتاں
 تیں اوہناں نون دیکھ لگے کرن خسارتاں — ایسہ گلاں چنگیاں نائیں

اوہ خرتج ہزاراں کر دے گھراں نون اُبار دے فلیساں بھی بھر دے اتے کپڑے پار دے بھی

یہی کتاباں خرچ دونا گزارے — بورڈنگ خرچ اُنت نامیں

نہاں مُفت کتاباں آتے مُفت لباسی مُفت داکھانا آتے اُستاد بھی پاس آ
نہیں زکوٰۃ منجی بسترا خاص آ — تسکاں نوں شرارت جائز نامیں

جنگل جے آون کٹو علم بنا لوو رکھی مستی جے بلے او ہوا ہی کھالوو
روٹیاں پتھے نامیں سبق گوا آوو — وقت سمھالو اُکو تا میں!

زید بن ثابت رضی اللہ عنہ دا ذہن تے حافظہ

زید بن ثابت بچپہ بنو نخبہ اردا چھ سال عمر مریا باپ ابرار دوا
پہنویں سال ہجرت آونا ہو یا سرکاردا — یاراں سالاں دی عمر پائیں

پانچگان دیاں پانچگان لوک سرور کول آوندے کردے زیارتاں دعائیں منگاوندے
کئی نچیاں پچیاں نوں تال لیاوندے — بنی پاک کردے نئے دعائیں

مکہ بھی دربار آیا لوکاں بستلایا حضرت امیر بچپہ یتیم منسرایا
دراں سال عمر ذہن اس طرح پایا — کئی سورتاں یاد ایسدے تائیں

سورہ مایا لکھنیاں سورتاں پکائیاں ستاراں میں یاد کیتیاں حنفاں سنائیاں
سنا کوئی سورہ نظرالرحمت پائیاں — پڑھیا میں سورہ پاک تائیاں

سنی جد حضرت بڑے خوشی چہ آوندے قرأت دی میری نول پسند فرماوندے
دعا میں بھی کر دے نالے حکم فرماوندے — میں اک گل دستان تیرے تائیں

عبرانی وچہ چٹھیاں یودی نے گھلے اوہ سانوں نہ آوے ایسے او دھہ تپلے
یہوداں نول کھائیے ایسے محتاج ایگلے — توں سکھیں زبان عبرانی تائیں

میں پنڈراں دن لائے زبان عبرانی تے سکھ لئی ساری چا بر لئی زبانی تے
لکھاں پڑھاں چٹھیاں لوک جیرانی تے — کیڈا ذہن بچے تائیں

اک جور حدیث سرور پاک فرمایا سر بیانی زبان دا خط کسے دا آیا
توں سکھ سر بیانی ایہہ بھی مینوں فرمایا — میں لگا سر بیانی علم تائیں

سارے اسی دن میرے لگے ستاراں میں فاضل سر بیانی بولاں لکھاں وچاراں
بُن ہٹ گئی محتاجی اللہ لائیاں بہاراں — یہوداں دی لوڑ رہی تائیں!

حضرت حسن بن علی رضی اللہ تعالیٰ عنہ نے بچپن یوچہ تیراں حدیثاں یاد رکھیاں

بھری سن تن تے مہینہ رمضان دا علی دے گھر فضل ہو یا رحمان دا
فاطمہ توں اللہ اک لڑکا عطا وند — خوشی ہوئی سارے لوکاں تائیں

حسن پیارا نام رکھیا سرکار نے نبی وی گودی کھڈے لگی بہار نے
ست سال عمر جدول پائی ابرار نے — فوت رسولؐ شک تائیں

سٹ سال عمر دیکھو ہاں نیا نا رکھے حدیثاں یاد اڈیا سیانا
نیز ستارے بھلے تانا نہ بانا — واہ واسجان اللہ سائیں

ابوالمخورام نے اک دن حسن نوں پکاریا کوئی سرور وی گل نینوں یاد سو باریا
حضرت حسن نے آہوا ہو پیا ریا — میں حضرت دے نال آواں چائیں

کھجوراں واڈھیر لگا صدقے دا مال ہی میں پھڑکے کھجوراک منہ وچہ ڈال لئی
تھو تھو کرا کے حضرت باہر نکال لئی — مینوں لنگھاون دتی تائیں

صدقہ زکوٰۃ باہا آساں نہیں کھاو نا اللہ حرام کیستا کیتا سناو
 مرٹا کے بھی دیکھیں مُنہ دے لاکے نہ لیاو نا مسند احمد نظر پائیں

وچہ مشکوٰۃ حضرت حسن فرماو ندا رب دا بنی مینوں اکے عا سکھاو ندا
 و تراں وچہ پڑھیں مینوں پکی کر او ندا میں نال نہ چھڈاں و تراں نائیں

اک ہور حدیث مسند احمد وچہ آئی حسن فرماوے آکھیا نبی اکھی
 جو فجر نماز پڑھ کے بیٹھا رہے بھائی او سے جاگہ توں ہلے نائیں

پڑھدا رہے بیٹھا سورج بھلکدے تائیں قرآن دُرود ہور نیک دُعائیں
 دوزخوں بچاوے اللہ جنت چائیں حُسن سناوے ساڈے تائیں

تیراں رواںتاں حضرت حسن نوں یاد نے نانے توں سکھیاں ایس نیک اولاد نے
 ست سال عمر ماری جنتیں شاد نے چھ ہداری جنت واسے پائیں

حضرت حسین بن علیؑ واپس پن تے علم دی ٹوہ

تیرے چھ سال عمر پیارے دی نبی دے پھل اتے فاطمہ دے تارے دی

حدیث سنائے نانے پاک سوہاگ دی — وچہ مشکوٰۃ نظر پائیں

اک دن رسول پاک مسلہ سنایا مومن کسے نوں جبکہ دکھ کوئی آیا
ادس صبر کما یا اللہ احب عطا یا — عورت یا مرد فرق تائیں

گزر جائے مدت اکھے نبی الہی یاد مصیبت پھیر مومن نوں لانی
اتاللہ پڑھدا اجر پادے گا بھانی — جتاں وقت مصیبت ڈتا سائیر

اک ہور روایت شاہ حسین سنائے نانا پیا را ایہ حدیث فرمائے
جو بیڑی جہاز چڑھ سفر نوں جائے — منگے دعائے تائیں

بِسْمِ اللّٰهِ مَجْرَبًا وَالِي پڑھ کے سنائی ڈبے نہ بیڑا رکھی کرے الہی
امن واذرعہ سرور عالم فرمائی — یاد حدیث بچھے تائیں!

آکھے ربیعہ اکدن میں پچھیا حسین توں نانے زیاں گھاں یاد رکھیاں کجھ بہن توں
میں پڑھیا الماری بچکے بھانی تے بھین توں — نبھیاں کھجورال میرے تائیں

سروے دیسندیاں میں اوہ منہ وچہ پانی تھک تھک کہہ کے سرد مونسوں کدھانی
حرام حزم کسہ ساری سٹالی — چیر یعنی نصیحت میرے ہیرے

ایہہ مال زکوٰۃ پُتر سانوں حرام آں
لوکاں دے مال وی میل بدنام آں
صدقہ زکوٰۃ کھانا ساڈا نہ کام آں
مڑا کے زکوٰۃ کھاویں نائیں

اک ہور روایت شاہ حسین سناوندے
مومن بندے دی ایہہ بھی خوبی بتلاوندے
رب دے جیب میرے تائیں فرما دے
بے کار کتاں وچہ پوے تائیں

اٹھ روایتاں حضرت حسین سنائیاں نے
پنج چھ سال عمر یاد رکھائیاں نے
جو مسند احمد ہور کتا باں وچہ آئیاں نے
جنت پوچھانے اشد سائیں

محمد بن الربیع پنج سال دا بچہ اک حدیث سنوندا کے

وچہ آصابہ ایہہ روایت پیاری ہے
اوہ اکھے میں ایہہ گل نائیں ساری ہے
محمد ربیع دا اک بچہ انصاری ہے
اگوں بھی بھلاواں ہرگز نائیں

اک دن رسول ساڈے گھر کن آنے
منہ میرے تے ماری ہاسے بنائے
ساڈے گھر وچہ کھو آ حضرت کرولی بھرانے
پنج سال بچہ عمر پائیں،

ایہہ بچی کئی عمرے کئے سبے بھلیائیاں
کسے یاد قرآن کسے حدیثاں سانیاں

کتاب الکریمہ

کے جنگ و جدوجہد کے اوتھے جاناں گھمانیا۔۔۔ اللہ جنت پوچھاوے سبحان تائیں

ہُن گھردی تے آخری گل

پھوٹیاں بوندیاں نماز پڑھاوینے
 ایں جے پھیاں توں نیکی سکھاوینے
 قرآن سکھینے بالاں تائیں
 بھوٹیاں باتاں پاپا نہ وقت گواوینے

چڑھیاں پپ پو پو ران مٹیاں پادے
 اہیہ گلان چنگیاں تائیں
 کتیاں بلیاں توں ایں دُروندے
 اوہ آئی ملی جوٹھ مُوٹھ الادندے

اپنے اندھ نوں کر لوں ناراض ناں
 ات مار سدا کے بندے تائیں
 انج ڈراف بچ سدا میں مساز ناں
 سنیں تے مار گیا اللہ جوویں بے نیاز ناں

حشر نوں سدا کے دوزخ سدا کے گا
 کے دی چیز نہ چسرا تیں
 تھوٹھ نہ بولیں رب لغتتاں پائے گا
 پوری جے کرینے اللہ سہنہ کٹاوے گا

بدلیوں ڈرائیو نیکی دستیو سوہاریو
 مارنا منع کدھے تائیں
 بر نصیحتاں ایویں کر یو پیاریو
 جے کرن گناہ بے شک جھڑکیو ماریو

روز سے اٹھا بیویں ایسے رسالہ مُکایا
کرے قبول اللہ سائیں

اللہ داکٹر جس نے کرم مکایا
وجہ اعتکاف لکھیا فضل سو پایا

پڑھن والے بالال تائیں سنگ بناوے
فائدہ ہووے گاشک تائیں

مسلمانان نوں اس تھیں فائدہ پہنچاوے
بچیاں تائیں پڑھسایا بھی جاوے

فیصل آباد ضلع آتے پنڈ ستیانہ
اگے معلوم لوکاں تائیں

میں کا بہتوں ہن دساں میں مصام نماتا
تاندے جمعہ پڑھایاں عصر وہانا

—————

باب دوم پچھے موتی

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

حمد باری تعالیٰ

تیری ذات مولا حمید اغنیاً
تیتھوں جو کوئی منگے توں کر دیں عنایت
توں پُت دتا زکریا نوں بدھے وارے
اپے نام سو بہت توں یحییٰ لکایا
ایسا پیارا پختہ بنے کیہڑی مانی
توں مریم صدیقہ کو آری نوں مولا
بلن ویلے مریم سی بھگتی تسانی
پچھ گودی چک آئی مریم جاں گھرنوں
بیکان دئیے جانیے موٹے ہیے بیسنے
توں مریم نوں کیسا نہ بولیں کسے سنگ

سمیعاً بصیراً نصیراً دلیلاً
نہ پر نے دُعَاؤُكَ رَبِّ شَفِیئاً
کہ اذ نادى یتینوں بند آءِ حَفِیئاً
نہیں ساری دنیا پتے قبل سمیئا
نبیئاً صبیئاً دکان تقیئا
داتا ناں قدرت غلاماً زکیئاً
دنا فضلوں رُطباً جنیئاً سریئا
پوری قوم پامیٹھی سگواں قضیئاً
نی لبی لقد جئت شیئاً قریئاً
بلاواں گے فی المهد عیسیٰ صبیئا

اشارہ یقیناً ماں نے تاں بولے سے
 میں بندہ خدا داتے کنت لہیہ
 میں صاحب کتاب آں مبارک آں ہر تھاں
 نمازی سخی نلے نادمت حیر
 ہے ماں پاک میری میں نیکی کراں گا
 نہیں ہاں ہرگز جبتاً شقیہ
 سلامت ہاں جن سے دن موت سے بھی
 سلامت بھی ہاں یوم ابعث حیثا
 توں صمصام کر سجدت اُس خدا نوں
 جہدی شان عالی عظیمہ علیہا

شان مومن

سر مومن دا وڈھ کے ڈگ سکا اے
 اے پر غیر خدا دے اگے جھکا نہیں
 بازی جان دی نقد لگا دیندا اے
 طاغوتان دے متہ اُتے تھکا نہیں
 کدے آگ مچھ حسبنا اللہ گوندا ریہا
 دھون پُت دی تے چھریاں چلوند ریہا
 جیویں جیویں زمانشاں رب پوند ریہا
 ایہہ بھی جھلدا ریہا ریہا رکد نہیں
 ناں جھوٹھیاں خدا داں مٹھوں لڑو ریہا
 دشمن ڈبدا ریہا پر ایہہ تر داریہا
 کدے ماڑیاں دا پانی لٹد بھڑا ریہا
 ایہہ رشتہ محبتاں دا مکدا نہیں
 کوئی پیار نہ ایہنوں زندگانیاں دا
 جتناں شوق رکھے قسربانیاں دا
 پر ایہہ سر سجدے وچوں چکدا نہیں
 سردھی دار ہے گھر لٹی دار ہے
 کدے وچ میداناں دے گجنا پیا
 کدے کھچھ چھڈا ایہنوں بھجنا پیا
 آدے کیڈی فرمائش میرا لکدا نہیں
 کدے سولیاں دے اتے ایہنوں بھجنا پیا

کھنکھانے والے دریا اپنے رام کہتے
 میرے جنگل و چہ ڈیرہ جا کر دا
 کہے بجلی دے گھوڑے تے سوار ہو گیا
 جبریل بدرتے تے ہار گیا
 ہر دوں ہند سندھ آکے بت بھنڈا رہیا
 ہر دوں ہند سندھ آکے بت بھنڈا رہیا
 کہتا کہ تمہارے قولوں ہار گیا

کم ناممکن ایس عام کہتے
 اوتھے شیر بگھیلڈ چیتا بکدا نہیں
 ستاں آسماناں وچوں پار ہو گیا
 ایہدا سفر آگے دا ابے مکدا نہیں
 اللہ سچا بھی دعائیں ایہدیاں منڈا رہیا
 تائیں اللہ بھی دعائیں من چکدا نہیں

اچا شان محمد دا

جن انساناں مکاں نالوں اچا شان محمد دا
 جیناں ازلوں ن گرامی اوہ بھی دعویٰ کرن غلامی
 کامل اکل پیر معظّم نام محمد شان مکرم
 میں قربان کیڈیاں شان چڑھ براق گیا آسماناں

مشرق مغرب تائیں پہنچ گیا اعلان محمد دا
 صدیق، فاروق، غنی، مولادربان محمد دا
 صلے اللہ علیہ وسلم کیسا شان محمد دا
 تائے جنت کُل جہانناں واہ وادولان محمد دا

وچہ مدثر آتے مرق شان بیان محمد دا

کشتیاں والے واہ لائے
 جہاز محمدی آگیا کتے
 کشتیاں والیاں جو در کاسے
 جہاز میرے وچہ چڑھ جاؤ سارے

سارے جگ نوں چک نہ سکے
 کل جہان محمد دا!
 چڑھن نہوتے دور کھلا رے
 ہو یا اعلان محمد دا!

پایو، چوروتے بدکارو
 ساہتیو، چوسریو آستے تہا
 وِ، وِ، پھر پھر جھکھاں نہ مارو
 پھڑو واماں محسودا
 ستمسام ایسے کھیل چڑھئے
 زامن پاک نبی دا پھریئے
 پنج میں میں نائیں کریئے
 سن فرمان محسودا

ہمارے دربار اپنے پیر دا

آئیں دکھلاواں تینوں ڈر بار اپنے پیر دا،
 دُنیا، یہ تہا، جیہدی توقیر دا تاثیر دا
 لہندیوں چڑھدے تے نالے بکنوں پت تک
 جس دے ذمے فتنے بے تبلیغ عالمگیر دا
 ختم الرسل خیر البشر رحمت جہاناں واسطے
 کر کے انگلی دا اشارہ چند نول جو چیر دا
 براق جو چالاک لے کے چڑھ گیا افلاک تے
 قاب قوسین دا درجہ مہرے بدر منیر دا
 مٹھ کھنٹی دا جیہدے وچ پجہارے سپانگراں
 نلکاں نالوں اچھا رتبہ اوہدے دا سنگیر دا
 جس نول راہے جا لیاں پتھر سلاخان اکھوے
 اٹھ فریادی ہو یا اس عدل دی تصویر دا

دولت مصطفیٰ اویہو ہے احمد مجتبیٰ
درب درود اللہ پوچھا صمصام پر تفسیر دا

واہ واصفقال بد منیر دیاں

صمصام توں آکے سُن سجنا جے گلاں سُنناں ایں مدنی پیر دیاں
جسدی عمر دی قسم خدا کھائے چہدیاں اُنکلیاں جن نوں چیر دیاں
سردار سبھی سرداراں دا تالے ہادی اوگنہاں دا
ثانفی مومن تابعداراں دا جیمنوں شرماں دامن گیر دیاں
سچا مُرشد خلقت ساری دا۔ یعنی خاکِ نوری، ناری دا
جیمنوں خیر البشر پکاری دا، واہ واصفقال بد منیر دیاں
قرآن مکادتا قصہ اے ز اوہ رَب تے نہ او بداحصہ اے
بھانویں نوری نہیں پر کوریاں تے سرداریاں اوس منیر دیاں
چڑھیا مار پلاک براق اُتے پہنچا اتسے تے پھیر افلاک اُتے
پھیر فَاؤ حٰی دے پردے دچہ ہوئیاں گلاں جد تے رب قدر دیاں
دُجا عاصہ تعجب کبھڑی گل دا پتھراں دچوں پانی نت چلدا
پنجاں اُنکلیاں چوں نکلیاں پنج نہراں ایہہ اُنکلیاں میر پیر دیاں
موڈے بھورا عجیب منزل دا بستر تاج یسین تجسّل دا
ہتھ عاصا خلق تجسّل دا متھے چمکاں بدر منیر دیاں

کئی قومی کئی ملک پیارے نبی چھوٹے چھوٹے حلقے دل سارے نبی
 مشرق توں لے کے مغرب تک حدوں پہنچیاں اوہدی جاگیر دیاں
 میرا پیر روفت رحیم نبی حبدوں جمیاں تے جتیاں یتیم نبی
 مونی ماں اتے تایا تے دادا بھی آساں رہ گئیاں ربِ تقدیر دیاں
 میرے پیر دے دیکھ کمالاں نوں جن گل نال لایا بلا لای نوں !
 صہیباں تے سلما ناں نے بُو ہاں ملیاں اوس ^{ساحلے پیر} دلمیر دیاں
 کدے ہتھ پھیرے کدے ٹٹک لاوے ہوئے فضل ہمار شفا پاوے
 کے موڑے نہ آوے جو آوے دھماں جگ مچہ اوہدی تاثیر دیاں
 اک لیلانے سوا سیر دانے سی باراں تیراں سو فوجی نے کھانے سی
 تنگیا ہانڈی کنالی دے دچہ سو بے گناں نکلیاں سارے مہر دیاں

بوسل

لعل

نعت شریف

پیر طہور

۸۶ کولال پور سے لاہور کو جاتے ہوئے موٹر میں لکھی گئی۔

نبی پاک محمد صلی علیہ وسلم ایس جگتے گزارہ کون کرے

جتھے اوہ نہ ہووے کج بھجی نہیں خالی سچ دا نظارہ کون کرے

جے کر پاک محمد نہ آوے رحمت دا پیرا نہ پاوے

ایسی نخس زمین تے صمصا ماں بھلا دس کھاں گوارہ کون کرے

میرا وعدہ لے محشر نوں جنت لوو
 ایڈا ادھارا کون کرے
 سارے پیغمبر آون نک نک
 اسان پاپیاں دا چارا کون کرے
 جیہنوں شرماں دا من گیر دیاں
 ایسے نبی تمہیں کنار اکون کرے
 گھٹا بھجکدے پھر دے در در دا
 پاکے بھکڑی نتارا کون کرے
 جتھے لاٹاں بھج دیاں سینے دیاں
 اکھ نال اشارہ کون کرے

بہانے نمازاں تے روزہ کرو
 جے دغا من ہووے پاک نبی
 آدم لوں کے جے تک
 تیں دست محمد پاک بنساں
 کیہنتاں تدنی پیر دیاں
 جیہنوں حق شفاعت کبریٰ دا
 جہناں دا من چھڈ یا سرور دا
 اور محب ہوئے کہ غدار ہوئے
 عصام کیا باتاں مدینے دیاں
 محمدؐ کجھ چلئے اوس نگرے

نعت شریف

میرے دل دیاں بوٹیاں پھر کدیاں
 پیراں دیاں تلسیاں کھر کدیاں
 جیہناں عمراں اوتھے جا لیاں نے
 پٹیاں تڑف دیاں پٹیاں تڑف دیاں
 ساوے گنبد نوں تک تک ٹھ دیاں نے
 ذبح بکرے وانگوں بھڑ کدیاں

لواں پاک مدینے دا ناں جس دم
 اکھاں ترسن گنبد خضر انور
 وکیھاں ستیاں نصیباں والیاں نے
 پئی بیٹھیاں پریم پیالیاں نے
 اوتھے عشق دے دریا ترو دیاں نے
 پیراں وچہ پیالے دے مرو دیاں نے

کئی بد قسمت متوالیاں نے
 کئی باہروں اندروں کا لیاں نے
 میں صدقے سٹھ جاندا سینہ این
 بو سے لیندے نے بسبل وانگوں
 کئی پھر دیاں حال فقیراں دے
 تاہیں جہندیاں کول امیراں دے
 کدے کرم تے فضل کما مولا
 میں بے وطن نون وطن دا چامولا

کئی جاہل بد قسمت والیاں نے
 سُن نام مدینے دا گھر کدیاں
 جدوں اکھیاں چے پھر دا مدیناں
 اکھاں شربت وصل واسر کدیاں
 کھلے کیس نے بک بک لیراں نے
 اسے پر نام مدینے توں پھر کدیاں
 صمصام نون پھیر بلا مول
 اکھاں تر طرفدیاں تے کڑ شہیاں

رب بن کبیرا کرے مشکل کشایاں تیریاں

بیوقوفان کون سُن وا ای دو ہایاں تیریاں
 مشکل کشا جس نون اوہ آپ مشکل وچہ پیا
 کونے دی مسجد اندر لا گیا دا خارجی
 توں پھرں دردے اتے رووند اکھیہ پھاندا
 چھڈ کے داتا دور محتاجاں کونوں منگنا میں
 منگنا میں قبراں توں پتر شرم کر کجھ جوہڑیا
 حسدا کھائے اوسدا گئے داناں دا قول ہے
 رب بن کبیرا کرے مشکل کشایاں تیریاں
 اوسدیاں نون نہال دھیاں چہ کر بلا دے گھیریاں
 اندراں محراب چہرہ ہونگیاں کئی ڈھیریاں
 نہ مرادال پوریاں نہ پیاں آساں تیریاں
 معاف کرسی کہ تنگ لاحتایاں تیریاں
 کافران نون شرم تنگ کھے بے حیابیاں تیریاں
 چنگیاں نہیں غیراں رنگ ایہہ آشنایاں تیریاں

کہاں بندوبست ہے مہم ہاتے اکھ مکے غیر لوں زن غنڈی ہانگے ظالم آداسیاں تیریاں

نعت شریف

جب مرکب شوق کو ایسر ہونی ملاقات کو موسے طور گئے
یہاں بھیج براق بلا لسیا نبی طور سے آگے دور گئے
کہاں سیر طوی کہاں سیر اسری کہاں پایا وہ کہاں فرس ہوا
جبریل بھی سدرہ سے جب نہ بڑھا اور دل میں ہزاروں نور گئے
اہل سائنس کا تذکرہ آنتی ذمہ کڑہ زہریر و ہوا بسند بھی
ان کی براق پر دان جب آگنی چھکی بختے میں کر کے عبور گئے
لیکن اسری میں دیکھو عبد ہی گیا اور ملاقات میں بھی عبد ہی گیا
اور عبد پر ہی قرآن نازل ہوا عبد ایسے خدا کے حضور گئے
انگلی سے قریش ہو بھی گیا چہرہ نوریوں کا فق ہو بھی گیا
فرط حیرت سے اہل فلک نے کہا خاکی رتبے میں کتنے دور گئے
وہ دعائے خلیل و نوید مسیح ساری دنیا سے بڑھ کے بلینغ نصیح
عرب شعراء کو قرآن نے مات دی سارے دعویٰ ہی ہو کافور گئے
پیارا ختم الرسل پیارا خیر البشر جس پر مشتاقی انجم و شمس و قمر
جس کے قربان صحصام ہیں و بشر جس کے قربان غلمان خور گئے

ایک دُعا

۲۰ جنوری ۱۹۳۹ء کو حج سے واپسی پر جہاز خسرو میں لکھی۔

دُعا بے پھیر کدے اک وار میں مولادے گھر جاواں
 کھنڈے والیں غبار آلود ہو کے ننگے سر جاواں
 ہواں بلبوس میں دو نمہ چادر اں اُن سیتیاں اندر
 فقیری سانگ کر کے منگتا داتا دے دَر جاواں
 دوا لے مولادے گھر دے دکھاواں ناچ کر کر کے
 ہو جانے منظور جے مخر ا خداوی قسم تر جاواں
 غلاف کبیر دے ہیٹھاں ڈڑاں تے چمبڑاں روواں
 گھے دیوار نوں سینہ تے پیراں تیک مھر جاواں
 سفام وہ دے وچ ڈوڑاں میں مائی ہا جراں دانگوں
 نہایت بے قراری تھیں ایہ مہر جاواں او دھر جاواں
 روواں عرفات وچہ ایسا میں کالے پتھراں لاگے
 اوہ سنت بابے آدم دی دوبارہ زندہ کر جاواں
 جتھے آرزو دے لشکر نوں ابا سیلاں تباہ کیستا
 میں اوس وادی محتر تھیں بہت جلدی گزر جاواں

سبن قربانیاں تھیں سکھ لوں قسربان ہونے دا
 ضرورت وقت دھون ریتی پھری دے ہیٹھ دھرباواں
 ہووے مصمام دا حبد آخری پھیرا دینے دا
 نہیں خواہش وطن دی پھیراوتھے قدمال چہ مرجاواں

نعت شریف

میں اولاد تے بھین بھائی واریواں
 ہیب خداتوں خدائی واریواں
 میں سردار جگ اتوں جگ واریواں
 میں شاہد گتے شاہرگ دی رگ واریواں
 اوہ براق والا اوہ معراج والا
 بھلے بھاگ والا بھلے راج والا
 اوہ اسلام والا اوہ قرآن والا
 اوہ کن جوڑے فلکاں تے چڑھ جان والا
 بیارا محمد سوہارا محمد
 دلارا محمد ستارا محمد
 ہے سورج تے چند دا نظارہ محمد
 درواں دی مصمام دا ہی واریواں

بارگاہِ نعت شریف

۱۹؎ کو قرب و جوارِ چشتیاں (بہاولنگر) چلتی موڑ میں لکھی گئی۔

نہیں بجلدی دل توں بہار مدین	اکھیں اگے پھر دا اے مینار مدین
دسے چار سو سبزہ زار مدین	اوہ ہریالی اکھیاں چے ایسی سمائی
ندائے مدینہ پلو کار مدین	میرے کناں وچہ بھی ابے گو بجدی اے
اوہ سالار تے شاہکار مدین	اللہ بھل بھلیکے میرے گھر بھی آوے
ایسا دل نوں آوند تے پیار مدین	حنا نہ نوں گھٹ گھٹ کلیمے تھیں لاواں
دیوار مدینہ سنگار مدین	پھراں لاگے صدقے میں جبل اُحدے
ہے صمقام بھی طلب گار مدین	نصیباں دا لے جیویں سڈے فی مولا

نعت شریف

۱۳؎ مارچ ۱۹۶۰ء کو حاجی محمد علی ادنیٰ گوجرانوالہ کے گھر لکھی گئی۔

رحمتاں دا سایہ سرتے چھا گیا	آ گیا سردار احمد آ گیا
سب گنہگاراں نوں سینے لا گیا	ساری دُنیا دا اکیلا پیر اوہ
پاپیاں نوں منٹ وچہ بنجھا گیا	رحمتاں دی شان لے کے پنچپیا
ساریاں تھیں اُچا رتبہ پا گیا	کہہ بیغبرال چوں اک اوہ

بہاول

دوزخ و جنت کے دشمن ہو گیا
 دوزخ و جنت کے دشمن ہو گیا
 تجھے پاس سے پیرتے ٹھوہ گیا
 تجھے پاس سے پیرتے ٹھوہ گیا
 کالیہاں نے مال بد کے کھا گیا
 کالیہاں نے مال بد کے کھا گیا
 تیری قسمت نون محمد آگیا
 تیری قسمت نون محمد آگیا

اتم نگری

وہ تجارت عرب کی اتم نگری مگر نام سوہا یونہی
 ایک سیوک پنٹہ بنا نگری سب مورت پر جی لایو تھی !
 ڈنڈوت کرے اور بھینٹ چڑانے مورت کی استت گایو تھی
 بھولی تھی بڑ کی بھلتی کو بٹ دھرمی چت سما یونہی
 لاہر کامی کرتی تھی تپت تھے دھرم گئی انوں سے
 نو بھجہ بنکار تھا گھٹی میں اور فیا ازھی تھی دھی انوں سے
 تپ کر پا ہونی پر میٹر کی من آیا مکش کرے سب کی
 شاہ رویش ملیچوں کو کرے اتم اچھے ٹھنی سب کی
 ہر مت کو کرے پر تر مت ہو پو جاہر کی سنت ڈھب کی
 پو بھ ہی پر تپ کو جاویں گے اب شران نہیں ترن اور کہ تھو کی
 ہوا اتم محمد کرم بھلے بھلے بر محمد کمو و تار کموں

سُت پہن وہ بھگت دیا تو کہوں احمد آہنکار کہوں

سب دھرت آکاش موت جوت ہوئی جب احمد پر آپار ہوئے
 پاتاں پوتر سب ٹھرے اور ڈشٹ اگیان ہوشیار ہوئے
 ستانگ نڈوت کرے بگ کی لنگ پوجگ جگ چوں خوار ہوئے
 سمنتر بگ درشان مکتی مونہہ کالے یہ بدکار ہوئے
 کاتر پاپی کرپن ہر اک لا الہ کا بھگت ہوا
 بس منتر مول قرآن ہوا دیا ایشور سُرگی بگت ہوا
 مصمام کویتر مکت بھیو جب سے احمد کے ثمرن ہوا
 کل پھچیا مانگے مورت سے ملی وحدت راجہ کرن ہوا

تیری کیٹری سناواں گل مسلم

دس آج دُنیا دے لوکاں نوں تیری کیٹری سناواں گل مسلم
 نہ اوہ شان تیری تے نہ آن رہی نہ ایمان دی اوہ تھر تھل مسلم
 دل وچہ ایہہ فکر ہمیشہ کراں کیٹری شہ تیری جگ وچہ پیش کراں
 ہندو سیکھ پھود عیسا نیاں نے تینوں نے ویکھیا اسے اچکل مسلم
 جدوں ہندا اسی تیتھوں گناہ کوئی بناں نہیں سی ہو رہا کوئی

زیناً ظلمنا دے نعرے تھیں گیا عرش عظیم بھی ہل مسلم
 جدوں مگن میں رب دے پیار اندر ماری چھال بھر کدی نار اندر
 اکہ ہمکی ڈگوں گلزار اندر۔ انگیار بنے پھل پھل مسلم
 میں جانوں ہاں تیری عادت دا ڈھول پتلا یہیوں سعادت دا
 چھری دیکھ کے شوق شہادت دی تیرا کٹ نہ سکی وال کھل مسلم
 تیرے سوٹے وچہ ایہہ کارے سن وگدے دریا کھلارے سن
 توں لنگھ فلزم تھیں پارگیوں فرعونیاں تے بل تھل مسلم
 جدوں وٹی تڈھ کچھی سی غنٹے نال دند ٹرک پیچی سی !
 تیراں پنڈ کفر دے اک پل وچہ کینتے تڈھ اتھل پھل مسلم
 جدوں بے سینوں اصلی لوں دے اتے نہیں سی نیت غرض تے گول اتے
 گزاران تیری کپ جوں دے اتے ڈھائیں کسری دے جا کے محل مسلم
 کدے آویں جے اپنی جھون اتے ہو گیا سیں بیڑیاں لومہن اتے
 ہلے طارقا اوہ غرناطہ دیاں گلاں کیوں گسیاں جھل جھل مسلم
 تیرے ساہنے پتر کو ہلے گئے پانی روکے گئے زخم لائے گئے
 صمصام چھٹاں تیرے خون دیاں ابے چمکن وچہ کر بل مسلم

ایک آرزو

(۱ - ۵ - ۶ - کو ریل میں لاہور سے جھوک دتہ کو ہاتے ہوئے لکھی)

اللہ مدت گزری سکدیاں نوں جوگی سانگ۔ ستان نوں جی کردا

تیرے گھر سے دو اے پنج پنج کے مجھ، اکھلان نون جی کر دا
 تیرا گھر دیکھاں تیرا زور دیکھاں تیرے درو چہ رکھ رکھ رکھ رکھ
 جتھے اک نماز دی نکلھ بندی او نئے عمراں ننگھان نون جی کر دا
 کئی پاپ کی بیٹھا میں حج کر کے شہ مندہ ہاں مندہ سے حج کر کے
 پڑھیک کے کہے دے سینے توں سینہ تال لگان نون جی کر دا
 صفام وہ تیرے شاعر نے اوہناں دوہاں وچہ منگیانے شاعر نے
 ماں باجرہ وانگوں بے صبری دیاں پھیریاں پان نون جی کر دا
 پھیر خیف منی نرہ عرف تالے مشعر یعنی مزدلف
 پھیاں کمبیاں وانگوں تھاں تھاں تے کلاساون نون جی کر دا
 جدوں فارغ ہو جاں حج کر کے کرواں طواف بھی جی بھر کے
 جھاویں پیدیاں جاں تیرے پیچہ دے شہرنوں جان نون جی کر دا
 میرا ہی ردا میرا ہی گھر دا، ساوا گنبد اکھیاں وچہ پھیر دا
 جن ساری دنیا تھاروی میرا بھی ٹھنڈ پان نون جی کر دا
 جیڑوں مسجد تیرے پیچہ دی اوہی ریس کی طاقت امیر دی
 جتھے اک نمازوں ملن لئی اوتھے سیس جھکان نون جی کر دا
 جتھے تاپا سے مولا بلک وانہی ۱۱۱، ۱۱۲، ۱۱۳، ۱۱۴، ۱۱۵، ۱۱۶، ۱۱۷، ۱۱۸، ۱۱۹، ۱۲۰
 جسے مانہاں جتھے اسماء بھی اوتھے نہ رکھپ جان لوں جی کر دا
 کہے بہ عننی تے آمد دیکھاں دو نرہ تہدیاں دی مسجد دیکھاں
 اٹھاں پھاں پھیریاں پھیریاں تہاں کے دو کہتاں اوان نون جی کر دا

اللہ سچیا اکو فسریاد میری۔ کر پوری آس مراد میری
 تیرے پاک نبی دے صدقے جاں بس صدقے جان نوں جی کردا
 تیرے نبی دی نعت سُنایا کراں نت گیت پارے دے گایا کراں
 صمصام کینے پاپی دا، اِنج زندگی ننگھان نوں جی کردا

نظم

سُنّت نبی دی سجنّاں سینے لگائی حبانیں
 نوکّاں دے خلعے چرچے جھولیاں چہ پائی جائیں
 حسن صہیب وانگول زید خبیب وانگول
 پاک نبی دے اُتوں جندری گھمانی جائیں
 دل وچوں شرک کدھیں زب دانہ بُوہا چھڈیں
 لوکی وُبابی آکھن جَم جَم اَکھوائی جائیں
 لا اِلّٰہ تے ہو جائیں پکا ظالم بے کرن دھکا
 اُم عمارہ وانگول بدن چپرائی جائیں
 کلمہ بلال رضی پڑھیا کُفر داسینہ سڑیا
 اُدسے کلمے دَا یارا ورد پکائی جائیں
 تہ بندہ نیواں چھڈیں دل چوں تکبر کدھیں

خود نوا، گرائی جائیں	ابکر اللہ اکبر مکتبہ
آیناں بھی ہیں سنت	رفع الیدین سنت
ناراں توں کھائی جائیں	سنت دا عاشق بن کے
اُجرتو شہیداں پاویں	سنت جو مری جو اوہیں
سنت اپنائی جائیں	بدعتی نارن بھانویں
بدعت دا شور ہو یا	اُج بدعت دا زور ہو یا
جگ تے جھلائی جائیں	سنت دا جھنڈا توں بھی
ہتھ وچہ پھرنا انگیار	سنت اُج من کے یارا
سب کچھ جھلائی جائیں	ہتھوں نہ ٹسں بھاویں
پیارے سنگ پیارپا کے	سنت کلہیجے لا کے
ایک بسائی حسابیں	صمصام دُرور پڑھ پڑھ

گزارہ ہوتا جاتا ہے

شہنشاہِ مدینہ جوں جوں پیارا ہوتا جاتا ہے
 جہاں کے پیر خانوں سے کنارہ ہوتا جاتا ہے
 میں جوں جوں راہِ طیبہ میں ذلیل و خوار ہوتا ہوں
 بجز اللہ بلند اتنا ستارہ ہوتا جاتا ہے

میں جتنا خطوطِ خیران سے پرہیز کرتا ہوں
 مراطی مستقیا کا اشارہ ہوتا جاتا ہے
 ہزاروں مرشدوں کی جوتیاں تم کو مبارک ہوں
 میرا تو بس محمدؐ پر گزارہ ہوتا جاتا ہے
 میری آنکھوں میں کیوں جج جائے دنیا کی کوئی بستی
 کہ جب ہر سال طیبہ کا نظارہ ہوتا جاتا ہے
 محمد ہی محمدؐ ہے جہاں میں رہبر کامل
 تجھی تو آنکھ کی پستلی کا تارا ہوتا جاتا ہے
 مبارک ہوں تمہیں ہیروں کے قصے اور لیلایں
 بہیں تو اک قسراں کا سہارا ہوتا جاتا ہے

۲۱/۲ کو اقبال ڈسے پر لکھی گئی۔

تیری رضا کیا ہے؟

ذرا خاموش سنا میرے کانوں نے سنا کیا ہے
 مجازی نے سے مطربؔ ترانہ کوئی سنا ہے
 سرور آسانی ہے کہنے والے نے کہا کیا ہے
 نغمہ میں نلطف میں بھرا اُس نے مزہ کیا ہے
 تعجبِ اردو لفظوں کے دل میں بھرا کیا ہے
 یہ نغمہ ہے کہ نغمہ دل کی گہرائی میں چلنی چا

سکندر ہو قلندر اب میری نظروں میں کیسا ہیں وجودِ عدم دونوں کی مجھ کو فائدہ کیا ہے

میری پرواز برقی اب کھلے حلقے کی حامل ہے

کہوں کیا ابتداء اس کی اور اس کی انتہا کیا ہے

عقبانی شان رکھتا ہوں نشین میں مہر اُپنا

خودی سے میں نے کڑا لائشیں تار تار اپنا

کہاں سے کون بولا ہے موثر کہہ گیا کیا ہے

بتادوں راز؟ گر حساس قلبی کچھ ودیعت ہے

وہ خاموشی کی رنگین سے گانا گار پابلیت

سُنو لاہور سے اک کمر بانی گرد کا تو وہ

خودی کو کر بلند اتنا کہ ہر تقدیر سے پہلے

خدا بندے سے خود پوچھے بتا تیری رضا کیا ہے

گوں واچلا جا !

ایہو گیت صمصام گوند اچلا جا

محمد محمد پکوندا چلا جا

بڑی شرم والا بڑی آن والا

محمد پیارا بڑی شان والا

توں بس نعت اُسدی سنوندا چلا جا

اوہ اسلام والا اوہ قرآن والا

بھلے بھاگ والا بھلے راج والا

محمد محمد اوہ معراج والا

دُرواں ہی برسات پوندا چلا جا

اوہ لڑ لگیاں دی بڑی لاج والا

محمد دی سنت دے قربان ہو جا

مسلمان بن جا مسلمان ہو جا

تے بدعت دے سرخاک پوندا چلا جا

نبی پاک دے زیر فرمان ہو جا

مزی ہوئی سنتِ نونِ زندہ کر کے
 آج سو شہیداں دارب کولوں پاکے
 نے بد نون جیاند ہیٹھاں رلا کے
 توں نیکی تے نیکی کوندا چلا جا
 محمد دافرمان لاجنناں سینے
 جے توحیدِ ملت دے گھٹنے خزینے

تاں گھر وطن چھڈ چل کتے مدینے !
 او تھتے اک دی لکھ نیکی پوندا چلا جا

نعت شریف

محبوبِ خدا دیاں گھلیاں وحسپہ جس وقت رسائیاں ہندیاں نے
 بہر پانی دل دیاں دھو دھو کے کیا خوب صفائیاں ہندیاں نے
 جد کدھاں دس مدینے دیاں تیہاں ساریاں ٹھہریاں سینے دیاں
 دلوں حسد تے بغض تے کینے دیاں واہ وار گڑ منجائیاں ہندیاں نے
 جدوں روضہ اطہر نظر پوسے دل بے صبرے نوں صبر پوسے
 بے نور اکھاں نوں نظر پوسے اک دم روشنائیاں ہندیاں نے
 دل جیوں جیوں رجوانے حرم اندر جھکتیوں تیوں دھدی جاندی اے
 اکھاں جیوں جیوں شربتِ وصل پیوں تیوں تیوں ترہائیاں ہندیاں نے
 ہتھ اڈا ڈبھاں کینہ میں منگاں رب کولوں شہرِ مدینہ میں
 وکیھاں صمصام دیاں کس دن منظور عائبیاں ہندیاں نے

نعت شریف

اٹھ شمع رونے محمد کا اے مسلم تو پروانہ بن
 اس بھاند کے عشق چکور این اُس ماہی کا مستانہ بن
 اٹھ پیتم پیت کی ریت دکھا اس پر م سندر کے گیت سنا
 میرے حبشی سامتوالا بن میرے قرنی ساد یوانہ بن
 جاگی پرت گلن شہادت می جاگی نلن سے بگن کی بہت کٹی
 دا کی اگن بنتر میں جل جا۔ دا کی مسجد کا حسانہ پن
 جیسے بجلی کا چمکار بھیرا، ویسے شری محمد اکاش گیو
 ملاقات ہوئی پڑ ماتسا سے التعمیات گیونڈرانہ بن
 شری ابراہیم کی پرار تمھنا شری جیسے مسیح کی نویدنیا
 شری جگت گرو من موہنتا۔ من موہن کا مستانہ بن
 وہ سرتاج مزینہ بشیر وہی، وہی جگت گردل بیروہی
 پرے کے دن کی دھیر وہی۔ دا کے چرنن کا دیوانہ بن
 شری ایشور دیا نو دیا کرو۔ اوس روپ روپ کاروشن ہو
 صمصام کو لیشتر تر جلائے۔ جائے جیو جنت نڈرانہ بن

نعت شریف

دل لگدائے محمد دے پیراں دے وچہ
 مینوں دھروئی نہ پھرو سوہنے شہراں دے وچہ
 برنگدائے میں روئے دے پاس ہوواں
 اوس جنت چوں کدے نہ اداس ہوواں
 لکھیا جاواں بلالال تے زبیراں دے وچہ
 دل لگدائے محمد دے پیراں دے وچہ
 لکھیا جاواں صدیقاں صہیبیاں دیوچہ
 لکھیا جاواں حسناں جہاں سیراں دے وچہ
 دل لگدائے محمد دے پیراں دے وچہ
 بہری جہی اتوں تخت قربان کر دیاں
 جے اوہ چاہے تے پیش سو سو جان کر دیاں
 میں نہیں خوش خانقاہاں تے دیراں دے وچہ
 دل لگدائے محمد دے پیراں دے وچہ
 پیراں پیراں دا دے پیراں
 جیہدے نام نے کلیجہ دتا پیراں
 ہن مڑ مڑ نہ وارو مینوں غیراں دے وچہ
 دل لگدائے محمد دے پیراں دے وچہ
 بیوں فرصت نہیں لو کوہن بغداد جان دی
 کونے، پٹن، اجمیر اتے ملتان دی
 اکھاں ٹھنڈیاں نہ ہون ایہناں شہراں دے وچہ
 دل لگدائے محمد دے پیراں دے وچہ

نا امیدان عاصیاں نوں پھیر دے دتی امید
ذات تیری علم تیرا آپے صفتاں کیتیاں
مال سارے داتوں مالک مال والے بھی تیرے
علمان والے کرن خواہش ہو رہی کچھ پڑھ لیتے
عاصیاں دے واسطے بُوہا کر م دا کھو لیا
اثر قرآن دیا پہاڑ تے دے اتر دا
چارہ نہیں صمصام نوں تو حیدری طلعت بغیر

فضل تھیں لَا تَقْنَطُوا مِنْ رَحْمَةِ اللَّهِ الْكَرِيمِ
ابتداء قرآن تھیں اَلْحَمْدُ لِلَّهِ الْكَرِيمِ
کر ایسے آزمائشاں ہُن اقرضوا اللہ الْكَرِيمِ
کیتا توں پاپند سب نوں اَقْوَالُ اللَّهِ الْكَرِيمِ
پھیر اوازاں ماریاں تُوْبُوا اِلَى اللَّهِ الْكَرِيمِ
خَاشِعًا مُتَصَدِّعًا مِّنْ خَشْيَةِ اللَّهِ الْكَرِيمِ
چارہ سارے دکنے توں قُلْ هُوَ اللَّهُ الْكَرِيمِ

ہمارا رہبر ہمارا رُوف بھی ہے رحیم بھی ہے
بشیر بھی وہ نذیر بھی وہ سرانج بھی وہ منیر بھی وہ
وہی منزل وہی مدثر وہی محمد وہی مطہر
وہی ہے سید ہی ہے شافع وہی ہے حرمت کی خاطر
خدا کا مخلوق نوا بھی ہے وہ باب میسا غلیل بھی ہے
امیر بھی وہ نقیر بھی وہ امین بھی وہ متین بھی وہ
میں شجر طوبی کے رنگہا سے گنوں رنگارنگ کیا ہے

وہ کلی والا خدا کا پیارا غلاظ بھی ہے حلیم بھی ہے
جہان الوں کا بادشاہ بھی کہیں کھتا کلیم بھی ہے
دلا تخط کا بھی خالجبہاں میں سبے علیم بھی ہے
حمید گر گنہائے کا مالک اُدھر محمد تسلیم بھی ہے
وہ مثل عیسیٰ مسیح بھی ہے وہ مثل موسیٰ کلیم بھی ہے
گُفر کے جوڑ وجفا کے بدلے رکھنا خلقِ عظیم بھی ہے
کہیں تیموں کا مولا ہے وہ کہیں مولا نسیم بھی ہے

چلو تماشا نیو بزمِ محشر شفیق عالم اُدھر کھڑے ہیں
ادھر بھی صمصام رُوسیاہ بلا کا ظالم اِثیم بھی ہے

بنوں چھڑوہن رہیں دیو میری حال تے میں نہیں عاشق بن گدیاں تے حسن مال تے

کاہنوں پاؤہن مغت دے پیراں دے وچہ

دل گدائے محمد دے پیراں دے وچہ

میریاں لگیاں ازل دیاں توڑیو نہیں میرا منہ اس سو بنے ولوں موڑیو نہیں

پیارہن دیو مینوں اوہدے پیراں دے وچہ

دل گدائے محمد دے پیراں دے وچہ

میں تے قال اللہ قال رسول نبیاں شرک بدعتاں بتوں میں ستمیں بھنیاں

شرچھڈ کے تے حصہ لیا خیراں دے وچہ

دل گدائے محمد دے پیراں دے وچہ

لگیاں وکھیاں جا شہر دینے دیاں تیہاں ساریاں ٹھہریاں سینے دیاں

لگن غوطے عشق دیاں نہراں دے وچہ

دل گدائے محمد دے پیراں دے وچہ

مصمام رکھ شغل توں درود پاک دا تیرا ہودے جے خمیر شالا او سے چاک دا

بل بجائے تھاں تھوڑا جہا تینوں پیراندے وچہ

دل گدائے محمد دے پیراں دے وچہ

حمد باری تعالیٰ عز اسمہ

اپنی کوڈیاں کریں ایتی انا اللہ اکہ کے دین تسی مومنوں لوں نصرت من اللہ اکہ کے

حُبِّ عَیْبِ صَلی اللہ علیہ وسلم

جہدِ پاکِ نبی سے سنگِ پیار ہو گیا
بھانویں لکھ گنہگار بیڑا پار ہو گیا

اوہو نبی طہ والا جس نے تاجِ پالیا اکتے رات چڑھ براق تے مزاج پالیا
ہو کے قابِ قوسینِ راز دار ہو گیا

جہدِ نبی سے دوارے تے سائی ہو گئی اوہ سے اگناں تے پاپاں ہی صفائی ہو گئی
اوہدا دوزخ بھی یار و گلزار ہو گیا

ہتھ نبی سے پھرائی جس نے نتھ اپنی چھدی ستھ اپنی تے گل کتھ اپنی
بس پچھے پچھے چلنا دھار ہو گیا

جس پھڑ لیا دامن مکی ہیر دا کدوں دیندائی بعدا جبکے دستگیر دا
اوہ تے ایسے بوہے دا چوکیدار ہو گیا

جہدِ نبی دی حدیثوں دل اکدا نہیں فقہہ کو فیاں تے شافیاں دا کلمہ نہیں
اوہ قال قال سے اندر سشار ہو گیا

جینوں ذرا اثر ہو گیا خلیلی رنگ دا اوہ گنج بخش کو لوں رحما کے خزانے منگدا
اوہ تے حبنا اللہ تھیں شاہوکار ہو گیا

اسما عیل ورنی جہدِ نبی آن ہو گئی دھون چھری تھلے رکھنی آسان ہو گئی
نقشہ کربل والا جس طرح تیار ہو گیا

دُندِ شائِس کے بے اپنے دندِ بھن لیے جانِ واری نئی توں کتیاں لک بھلیے
 کوئی سکا پت مارن لئی تیار ہو گیا
 بے مائی جدوں آکے مومنوں کلمہ بولیا آتیاں سینکڑے مصیبتاں دل نہیں ڈولیا
 بدن اُوٹھاں نال بھج کے دو سچاڑ ہو گیا
 کوئی شتر دھیاں مار کے وارے آوندا پڑھدا کلمہ تے عزتاں اجیماں پاوندا
 جبرائیل اوہدی شکل تے اوتار ہو گیا
 کوئی جش ولامتوں پیا خط لکھدا کوئی کالا جیما بندہ کدھروں آیا وکدا
 لالئی پریت کالا رنگ بھی سنگار ہو گیا
 جدوں مسلمان سچا پکا مسلمان سی اسپنوں بیڑیاں جہازاں اُکدوں دھیان سی
 چڑھیا گھوڑے تے سمندر اں توں پار ہو گیا
 ایہ جدوں حق دی زقی دی تکی ہنگ کھدا زمینوں چکے پہاڑاں تے اولانگ کھدا
 آج چھڈیا قرآن تے خوار ہو گیا
 دلوں آیا جو و باباں دا ویری بن کے دل پتھر دانے کے آتے سینہ تن کے
 صمصام تیری نظم دا شکار ہو گیا

سُننے والیا کھلا ہو یا ای دربار محمد دا
 آج ابنِ مولا دیا لوکا تا بعد از محمد دا
 چھڈ مجتِ دنیا والی
 اوڑک چھڈنی تے چلنا ایں خالی
 جے کر لینا ایں رتبہ عالی
 کرے پیار محمد دا
 ایہ دنیا ہے اوڑک فانی
 نہ کر ضائع توں زندگانی

کرا قسار محمد دا	بند یا من لے حکم تسانی
رنجے دوہیں جہانیں تارے	جیہڑے آگئے ایس دربارے
قرب و جوار محمد دا	جھوٹن جنت خلد چو بارے
بھل گنیاں دا تانیاں چترانیاں	جیناں اکیاں ت ول لائیاں
خوش دربار محمد دا	بھد کھڑے وانگ سودانیاں
جس نے پار سلامت جانا	باکل مارے پیا موہانا
واہ اشتہار محمد دا	آہباؤ میرا ساتھ بنانا
جنگلاں وچ نہ جان گواڑ	لاہوں بھل گینو گسراہو
جہاز تیار محمد دا	آجاؤ چڑھو چڑھو چڑھ جاؤ
جھتھے بہادیوے مول نہ ہلئے	آمصام دوارہ کلئے

نال مہانے دے چڑھ چلئے

بیڑا پار محمد دا

حلیہ شریف

میرا نامی دا چہرہ چہرہ ہوں دے جیند وانگول
کالیاں رنگاں لکن دیشی کسند وانگول

دے تہو کھٹا بس وال
دے حلیاں ہی آس وال

شربت سی کھنڈ وانگھوں	حسن دی پیاس والا
اوپر کساناں دونوں	خیا دیاں کاناں دونوں
سی دند کھنڈ وانگھوں	توڑی بغیر مٹھا
رُخسار گلنار سوہن	نک تلوار سوہن
چمکے جو دند وانگھوں	موتیے دی طاقت کئی
جس وحیہ نہ غنڈہ کیند	صاف بلوری سیند
رستم اسفند وانگھوں	طاقتاں والے ڈولے
نال ملائیاں ہوشیاں	لباں کٹائیاں ہوشیاں
دادے پابند وانگھوں	مٹی تے بھاری داہڑی
سارے جہانوں سوہن	آنوں تے شانوں سوہن
مُتہہ بلند وانگھوں	کس نے وَرَافَعْنَا پایا
دیبوں تے کسبوں سوہن	حسبوں تے نسبوں سوہن
چیز پسند وانگھوں	تا بیوں نہمہسام بھتے

نعت شریف

مفروق خدا وئی اک پارسے محبوب رُبانا اک پست
 سارے ہب، ہی اہم اتی اک یا ستے میر حب دوزن اک

وَالصُّعْيُ دِیَاں چمکاں اک پاسے چہرے دیاں دمکان لہاں
 وَاللَّيْلُ سیاہی اک پاسے زلفاں دا سبجانا اک پاسے
 سُولی دا ہلارا اک پاسے کربل دا نظارہ اک پاسے
 میدان اُحد وچہ صدقے جاں دُند واٹٹ جانا اک پاسے
 کسے نال کو ہاڑے دے بُت بھن کے بَلْ فَعَلْ کَبِيرٌ هُمْ اَكْهِيَاكُ
 قُلْ جَاءَ الْمُحَقُّ دے اشارے تھیں بُت توڑ گرانا اک پاسے
 اوہنوں شان یسین دی پگ والے اوہ نے مُرشد سار جگ ولے
 اک کشتی دا ضامن اک پاسے سارے جگ دا ائمہانا اک پاسے
 اوہ دیاں جگتیں دھماں پیاں نے مُسکے کلمہ پڑھیا کنیاں نے
 کوئی اُمتاں دے حق بد دُعا کر دا، ایجھے سینے لانا اک پاسے
 دریا دیاں لہراں اک پاسے انگلاں دیاں نہراں اک پاسے
 پتھراں دا پھٹنا اک پاسے چند بھاڑ دکھانا اک پاسے
 رُب نفسی آوازہ اک پاسے رُب اُمتی تقاضا اک پاسے
 سارے جگ دے پاپی اک پاسے صمصام نما نا اک پاسے

محمد دے رُتبے نوں پاکوئی نہیں سکدا

جہاناں دی رحمت نہا کوئی نہیں سکدا

بچھے رات معراج سرکار پو پو بچھی ستال تھکاں نوں چیز جیا پار پو پو بچھی
 مقام اُس تے نبیاں چوں با کوئی نہیں سکدا

کھڑی کر کے فل آسمان تیر وانگول
 تیر سی انگل میرے پیرو انگول
 قمر کے ٹکڑے دکھا کوئی نہیں سکدا
 ہر پیر جگ نے جیوں برساتی ڈڑیاں
 دعوے ہزاراں تے پگائے نے ڈڑیاں
 پڑوڑاں نوں کلمہ پڑھا کوئی نہیں سکدا
 دا ختم نبوت دا سالار آیا
 نبوت دے بوبے نوں ہے مار آیا
 لڑاں ہن نبی جگ تے آ کوئی نہیں سکدا
 بے سستی فلاح مولا تھیں منگدے ہو
 تاں کلمہ پڑھو پھیر کیوں سنگدے ہو
 محمد سوا بخشوا کوئی نہیں سکدا
 گنگارو، بدکارو، چوہڑے چارو
 محمد دے دروازے تے آڈیاریو
 سوا اس دے سینے لگا کوئی نہیں سکدا
 پھرن مارے مارے جو شور بچارے
 دھر ملے ڈھونی نہ ٹھا کردوارے
 ایہناں اپنے چونکے چڑھا کوئی نہیں سکدا
 ایہ شور مہاشے نہ زندگی گواتوں
 نہ در در جا جا کے در در کراتوں
 محمد پناں گل لگا کوئی نہیں سکدا
 جیہاں سچا دامن محمد دا پھریا
 سو گارن دے مالک بنے کلمہ پڑھیا
 ایہ رتبہ خداتوں دوا کوئی نہیں سکدا
 جے ایہ کھلا پڑھ لئیں کلمے دی بانی
 تاں صمصام پیوے تیرا جوٹھا پانی
 تے مسجد تھیں تینوں ہٹا کوئی نہیں سکدا
 محمد دے رتبے نوں پا کوئی نہیں سکدا

نور اسلام

ایہ سچا نور پھو کال نال نہیں بجھایا جاونا

سارہی دنیاوی خلقت آوے کٹھ کر کے بن کے دشمن تے سینہ کفر نال بھر کے

پراہیہ نام اسلام نہیں مٹا یا جاونا

مسارے ہونے لہندے سمے ایس نے ہزاراں کھیلے ایہدے پیر مضبوط نے کفاراں دیکھیلے

ایہ پہاڑ جیڈا بھار نہیں بلا یا جاونا

سالوں ڈا ہدی سوکھی آگ وچہ چھال مارنی دھون چھدی بیسٹاں کھ کے تے قسٹا رانا

ہو کے وطن توں بے وطن بھی پھرا یا جاونا

ڈنڈٹے رسول دے معلوم سب توں کدے حمزہؑ و اسیس سال تاربا لوں

کربل و حپہ حسینؑ وا کو ہایا جاونا

لکھاں حافظے قادی ایہدی بھینٹ چڑھ گئے تے امام کئی جیلاں وچہ جا کے مر گئے

کالامتہ حضرت مالکؑ وا کرا یا جاونا

اسامیلؑ اک دلی وچہ ماں نے جنیاں سمد جا کے اوبدا کی تماشا بنیاں !

مالا کنڈ وچہ بوٹیاں کرا یا جاونا

تازہ تازہ قربانیاں نوں دیکھ آن کے عبد الرشید تے صدیق دتی جان جا کے

علم الدین غازی پھانسی لٹکا یا جاونا

بسن بھی مرن دی تیاری مسلمان رکھدا ایس نور تائیں نال اپنی جان رکھدا

ایسے اچھی جان نالوں جُدا نہیں کرایا جانا
 جان واری خداتوں دلوں نذر من کے
 ہاں سزاں تے کفن بندھ کے
 صمقام سوکھا سائوں نہیں مٹایا جانا

سرشار ہو چلے

بے بی محبت وچہرہ لا سرشار ہو چلے
 جہنوں لوکی شفا پاؤن ایس بیمار ہو چلے
 اہنوں نورانی گکیاں وچہرہ چلو اک اہر ہو چلے
 چلو ہن رومنہ جنت دے بھی حصار ہو چلے!
 گن ہاں دی تپش اترے تے تھنڈا ٹھار ہو چلے
 زیارت روضہ النور حقین پر انوار ہو چلے
 گناہن وال کاکے کیتا ہی دل تے منہ کالا
 اہر کس کار و دو عالم رہے پھر دے
 گم دے گردا گرد پھر پھر کے گناہ جھار
 مذاک و محراب تے منبر اکھیں تکیے
 اوہ مسجد ہے کہ میرا ہے محمد بے ملاح جس دا
 ہوئے قسمت تے پہلے پور چڑھ کے پار ہو چلے

سکال نالوں مکین و امرتہ عالی جہاں جانے
 اوہ جہد قدم فرشتاں توں چلے عرش تک پہنچے
 اشارہ جس دی انگلی واقفوں کر گیا ٹکڑے
 کساں جہد السلام علیکم میں نزدیک روضے دے
 کوئی جاوے نہ جاوے ایسہ اپنی اپنی مرضی لے
 او تھے آرام فرما بے میری سرکار ہو چلے
 شفاعت دا وسیلہ قبر دا دیدار ہو چلے
 مینے وچہرہ او سے سرکار دا دیدار ہو چلے
 مئے خود اپنے کتیں سیدالابرار ہو چلے
 ایس صمقام اپنے پیرے دربار ہو چلے

سلام اکھاں

الحمد للہ میں آپے جا کے ستر نوں سلام اکھاں
رخ النور دل اطہر مطہر نوں سلام اکھاں

نوا کدے نے جاگی نیما در دمنداں وا
سلام اکھاں جہنوں سرکار نے فلکیں بلایا سی
سلام اکھاں آدم نالوں پہلاں تھان نبیاں
سلام اکھاں انکلی ناں چند نوں کر گیا مگر طے
سلام اکھاں جہدی امت زمانے تھیں زالی ہے
جیسے پنجے تھیں نہراں پنج مولانے پہلایاں سن
جو ماراں کھلے دشمن تھیں ہدایت دی عامنگدا
کفاراں جہنوں مہر کر کے کڈھ دتا مکیتوں
فتح دے دن جس نے معافی کفر نوں بخشی
میں حاضر ہو کے خود اپنے پیغمبر نوں سلام اکھاں
شفیع المذنبین دنیائے جوہر نوں سلام اکھاں
تے آدم وی نسل ساریں بہتر نوں سلام اکھاں
میں اُس خوش بو تے خوش بو نے خوشتر نوں سلام اکھاں
اوہ سب نبیاں تہ فضل نوں بہتر نوں سلام اکھاں
میں اُس گنتی برکت نوں بہتر نوں سلام اکھاں
میں اُس لغت دے پہلے بہادر نوں سلام اکھاں
میں اس مظلوم گھر چھڈ گئے مہاجر نوں سلام اکھاں
میں اُس دریا رحمت و شاد نوں سلام اکھاں

کوئی جاوے کسے پاسے ایسا اپنی دل پسندی کے
مگر مصمصام میں تے اپنے رہبر نوں سلام اکھاں

ٹھنڈاں پادتیاں

۲۳ دسمبر ۱۹۴۷ء کو جہاز انگلستان میں لکھی گئی۔

تمامی دل دیاں مرضاں بھدا تہ گوادتیاں
 اکھاں بھکھیاں نوں س گنبد نے بھکھا ہوا دتیاں
 جو تہاں دیوچہ ستیاں تھاپنے جگا دتیاں
 اکھاں ٹھریاں تے نیت کھچے میا لادتیاں
 جنہاں نوں چہ حرم نبوی سندیاں دھما چا دتیاں
 جہمہ اندر نبی پاک نے عمراں لنگھا دتیاں
 ادہ بکڑ بھریا پستانیاں لانوں کھا دتیاں
 جیویں سکر فانی زندگی دیاں گھڑیاں ہا دتیاں
 آوازاں میریاں نے نبی دے کتیں پادتیاں
 خدا دا شکر جس نے اس دیوچہ گھڑیاں لنگھا دتیاں

مینے دی زیارت کھچے ٹھنڈاں پادتیاں
 نظر آیا جاں پنڈراں میلاں توں جلوہ مینے دا
 میں صدقے آج مزہ آیا دروداں اسلاماں دا
 ہوئی جد اعلیٰ مسجد یوچہ باب مجیدی تھیں
 خدا دے اجر ترکانوں جنہاں نے خرچ کر کر کے
 پر ہندی کچیاں اٹاں دی مسجد چھت کھجواں دی
 ہوئے بارش تے چکڑو چپڑو کتے سکر نے مسجد
 تاثر ہو ردل بھی پاڑدا شان فقیری تھیں
 کیا جہ السلام علیک ایہا النبی میں نے
 نبی دے گھرتے مزہ دے چالے کیا جہ جنت دی

تیری قسمت دانہ نہرہ ہو گیا مصمماں ملکاں تے
 کہ ایسے بے زور بے پردیاں آساں پچا دتیاں

مدینے دیاں گلیاں

۲۱ نومبر ۱۹۳۷ء کو مکہ مکرمہ میں لکھی گئی۔

تختے پھر دی رہی سرکار میری واہ وا شہر مدینے دیاں گلیاں

جہڑی پیر پیر چچے اوبدی ٹمک جیوں چلبے دیاں گلیاں

ایہ اوہو شہر مدینے اے جتھے رحمت گنج خزینہ اے

بھانویں نوح دا پاک سفینہ اے جہدے وچہ چڑھی بھلیاں بھلیاں

ایہ حجرہ پاک محمد دا ایہو پیسا راساک محمد دا

ایسوں بست تپاک محمد تائیں جھوکان بے تے انتھی کیاں

ایتھے بنیاں داسر داروسے محبوب خدا دل داروسے

نوں مسرودے تائیں بھلیاں بھلیاں آ بھلیاں

ایہ طہنہ بگتے دھمیاں جے جہداناں چوہنہ کوٹیں گجیاں جے

ہر ماش آ اچھیاں جے بھدیاں اکھاں ایدھر آریاں

ایہ لمبے او گنہاراں دا نالے ماوی بے بدکاراں دا

دار الشفا رہیساں دا بھیمان ہون ایتھے گلیاں بھلیاں

جہڑا چاہے راز شفاعت دا رکھے دل وچہ شوق زیارت دا

پھیر ملنا نہیں وقت اطاعت دا لانیوں اتے دکھ آساں ملیاں

جہڑا قبرتے تال نصیب گیا گویا اُس نے ویچہ حبیب لیا

زمرنی والوڑ طیب لیا
 مہتمام مدینے چل چلنے
 زہ پڑھ صلوات اگانہ گھلئے
 او بد دل دیاں مرزاہل بیاں
 بوہا اپنے پیر داہل طئے
 جتھے سوہنے نبی جائیں باہیاں

بھر پور ہندیاں نے

۴۔ نومبر ۱۹۴۷ء کو مکہ مکرمہ میں لکھی گئی۔

تنہاں دیاں قسمتیاں مولا ولوں بھر پور ہندیاں نے
 اوہناں دیاں حرکتاں مکروہ بھی منظور ہندیاں نے
 رنے راتیں اونہاں نوں حاضری دربار مولا دی
 اوہ بھانوس چین وچہ کسن دلوں نہ دور ہندیاں نے
 تصور وچہ ای بو سے لیندیاں نے حجر اسودے
 کدے اوہ منزل تے رو رو چکنا چور ہندیاں نے
 خدا دے گھر دے گردا گرد مارن پھیرے تے پھیرا
 چکوراں جیوں دوالے چند دے مجبور ہندیاں نے
 جو گھٹے بھریاں عاجزین دکھاون پال درویشی
 خدا خوش کریاتے آپ بھی مسرور ہندیاں نے
 جیہناں نوں مل گئی عیارات مولا دے دوارے تھیں

اوہ سجدہ شکر وچہ روون کدوں منغرور ہنڈیاں لے
 نہ حاجت سونے چاندی دی نہ زنگارنگ لباساں دی
 فقیری سانگ گرد آلود نور و نور ہنڈیاں لے
 اوہ ساری رات غفلت وچہ گزارن بھالویں سوں سوں کے
 اوہناں دی حاضری اینویں جیویں کوہ طور ہنڈیاں لے
 دنے راتیں اوہناں نوں چاندینے دی زیارت دا
 سیاہ کسلی دیاں اوہ مکلیاں مشہور ہنڈیاں لے
 جیناں دے دل دے وچہ ہوئے تکبر تے ریاکاری
 اوہ بھالویں حوراں بھی ہوون خصم تھیں دور ہنڈیاں لے
 چلو عصام اکھاں چمے چلے گرد پیراں دی!
 جو حاضر شوق تھیں ہر سال بادستور ہنڈیاں لے

میزابِ رحمت

دگ ذرا توں تیز ہو رحمت دیا پر نالیا
 عاصیاں تے رحمتاں دیاں چھٹاں پاون والیا
 منہ بھی حمت توں بھی رل گئیاں دور رحمتاں
 رحمتاں مولا دیاں منہ تھیں دگا ون والیا
 کتنی رحمت تیرے اُتے مولائے رحمان دی
 کعبۃ اللہ دے بنیرے نوں ہتھ پاون والیا

نیرے تھے سب کھلو کے تو بے گن گنتاں
پہنچ اچ توں گنتاں ہی بھور پاون والیا

تیری وچ دی ہو کے آیا پانی جو برسات دا

کردتا کسیر بے لے رُتے پاون والیا

ایسی جیسی

یہاں ہی پائی توں مولائے گھروں گھس کے
حشر تک اس ساتھ لوں پورا نجاون والیا

وانگ پر نالے کدے صمصام جے کر چڑی

بخشاں پاون گناہ دے مہیڈ آون والیا

نقشہ عرفات حج ۱۹۳۸ء

وہ شوکت جاہ و حشرت شان و حدت نے سٹا ڈالی

وہ رونما مانگتا سائل میر داتا کے پاس آیا

امیروں تاجداروں کی گر شکلیں فقیروں کی

کب سے یہ کس وطن کا مرد پہچانا نہیں جاتا

وہ دیکھو ہاتھ پھیلائے کھڑا ہے ملک والی

وہ نگے مرعبار آؤد کیا پہنے لباس آیا

پرے دیکھو جسے ہاندھے جماعت کے وزیروں کی

لباس امتیازی کوئی گردانا نہیں جاتا

کہیں کس کو کہاں کا ہے نظر حیران ہوتی ہے

ہاں کچھ البتہ چروں سے یہاں پہچان ہوتی ہے

پڑوسی مصطفیٰ کے یعنی یہ سارے حجازی ہیں

یہ سب توحید منہک کے سمنڈوں کے شناور ہیں

دفا سے بروفا چہر حیا سے پڑ حیا چہرے

ہر اکثر لوگ بن دائرہ کی منہ گوئے پیازی ہیں

وہ جن کے منہ میں مسواکیں ہیں نجدی دلاور ہیں

وہ دیکھو شام والوں کے صبا سے پڑ ضیا چہرے

یہ چہرے جن کے باغیرت لکھیے آون ولے میں ہیں تمکھیں نھون سی نگلین ترکی شان لاس

پرے وہ فارسی دیکھو اورے دیکھو یہ ایرانی

ادھر بلخی ادھر غزنی پر مینی اور وہ سوڈانی

یہ چہرے گول چھوٹے قد ذرا کچھ پست سی مینی بہت ان میں ملانی ہیں بہت میں برلی ہیں

قد اور سُرخ چہرے ہیں یہ کابل کے پٹھان آئے وہ ترکستان ولے اور یہ روسی ترکمان آئے

وہ دیکھو ہندو لے بھی خدا کے روبرو آئے یہ کرتے جستجو آئے یہ لے کے آرزو آئے

جوان و سپر و مستورات و بچے ساتھ شامل ہیں

تفرع انکساری اضطراری میں یہ کامل ہیں!

یہ قبلہ رواٹھا کرتے گرا گرتے ہیں نہایت انبال و عاجزی کچھ سنا تے ہیں

یہ سارے اپنی اپنی جا پے مولا کے پجاری ہیں فقیری ساگ کے کے مانگنے آئے بھکاری ہیں

انہیں میں ایک صمصام حزیں بھی نظر آتا ہے

ہے جو کچھ مانگتا مولا لے درتھیں لیکے جاتا ہے

ترجمہ لیبیک

لیبیک لیبیک ہزار واری لیبیک میرے کردگار سائیں

تیرا نہیں شریک جہاں اندر توں وحدہ لا شریک تمہا سائیں

نا فرمائیاں کر کر نختیا میں کالا منت ہو یا شمسار سائیں

سر کر گناہ ہو شرمندہ اور ک آن ڈگا دربار سائیں
 جو کچھ ہوئے گناہ کمذات کو لوں بخش نہیں امید زہار سائیں
 اگے ڈگیاں شیر نہ کھاؤنداے توں آپ عفا رستار سائیں
 لا تقنطوا لے آس دہا دتی جرات کر آباتائیں خوار سائیں
 ایہہ آئیں کہ سد کے آپ کوئی پھرنہ کو لے سختی سرکار سائیں
 ڈٹھے گل دریا پہاڑ جنگل ڈٹھے وڈے وڈے دسبار سائیں
 اور ک بھاڑ دتا مینوں ساریاں نے کے کیتانہ ذرا پیار سائیں
 آخر عرب واک جوان بانکا بانہوں کپڑے کو لے کھلدار سائیں
 پھلے ساہ تے شکل حیران ٹھی مینوں پھیمانال پیار سائیں
 کی کچھ لہجہ اچھریں مسافر اوڑے تنکوں جا پدا ایں طلبگار سائیں
 مینوں دس میں شاید امداد کراں کیوں جنگلیں بھریں ار سائیں
 بھوں کے دیکھیا میں اُس دل جس دم سینہ سرد ہو باٹھنڈاٹھا سائیں
 سو بنا پر پلاگھ خلاق بھریا گل سُرخ وانگوں رُخسار سائیں
 اکھیں کالیاں سُرخ حیا بھریاں دُنویں بھوآں جونیز کڑا سائیں
 نک آلف تلوار دے وانگ نتھا موتی دند چمکن آب دار سائیں
 ادھی بی تائیں سو ہوئے لک چادر کرے شوق کیتا شلوار سائیں
 زلفاں کالیاں کول کنولیاں دے پھر عطر دی عجب بہار سائیں
 چنے کپڑے وانگ فرشتیاں دے کالانگ کدی ستار سائیں
 زلفاں موڈیاں تیک ماں پلہ آون حسن باروانگوں شکار سائیں

داہڑی ڈال سجن سینے پئے کمن جیویں کوئی سجن سینہ ٹھار سائیں
 لباں کٹ لباں نال میلیاں سُن ٹھلیہ جیویں خلیل سردار سائیں
 لمبی دھون مضبوط فولاد وانگوں گویا چکنا اُمت دہار سائیں
 دَر نَعْنَا کہہ کے اوہ بھی رب لایا جہڑا رہیا سی دھون اُلا سائیں
 چمکے مُہر نبوتِ دہی وچہ موراں لگے رنگ ہزار ہزار سائیں
 نال عجز میں ٹھیا کون تسی جنگل وچہ ملے غم خوار سائیں
 میں پنجاب ولایت دا ایڈ پانی جھلے کوئی نہ مینوں ربار سائیں
 پاپی سُدیاں مینوں لایسنے کیتا وانگ اولاد پیا سائیں
 مینوں دلا سٹرا کمن لگے بھانویں بہیں توں کیدا گنہگار سائیں
 میں بخشا دساں تہدھ نوں رُب کو لوں اوہدی ڈاغفارتا سائیں
 مینوں اوس نے بھیجیا دل دنیا جیکوئی تے مینوں گنہگار سائیں
 اوہنوں سد کے لیا دربار میر دیواں تار میں سخی داتا سائیں
 پھر میں نام مقام دی پچھ کیتی اگوں کہہ سا زبان سوار سائیں
 میرا نام محمد رسول اللہ وچہ شہر مدینے دربار سائیں
 سُنیا نام کلجے نوں ٹھنڈ پے گئی میں جاواں کس دربار سائیں
 جتھوں ملی معافی گنہگاراں ایہو طلب میری سرکار سائیں
 مینوں کس کے جتنی کابل نہ کر سکے لگنا ہک دربار سائیں
 گنہگارا جہان دے ہوں کٹھے توں آویں وچہ شمار سائیں

وَمَا أَرْسَلْنَاكَ إِلَّا رَحْمَةً لِّلْعَالَمِينَ

شاعرِ اسلام اگنہ مشفق جناب حکیم مصمصا صاکی

تین سالہ زندگی کے منظوم شدہ مطبوعہ و غیر مطبوعہ نعتیہ کلام کا بی نظیر مجموعہ

گلشن مصمصا

مرتبہ تصنیف

جناب حکیم مصمصا صاکی فیصل آباد

ناشرین

ملک سنز پبلشرز کارخانہ بازار فیصل آباد

لاہور میں ملنے کا پتہ

سجانی اکیڈمی اردو بازار لاہور